T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 489
KARAR NO : 2016 / 112
KARAR TR : 14.3.2016

ÖZET: Maden haklarının sahibi olan Anonim Şirketin yapmış olduğu genel kurulun iptali istemiyle adli yargı yerinde açılan davada iptal kararı verilmekle beraber, aynı mahkemenin tavzih kararında bu hükmün maden haklarının devri işleminin iptalini kapsamadığının ifade edilmesi karşısında; Genel Kurulda seçilen üyelerin teşkil ettiği Yönetim Kurulunun tasarrufuyla maden haklarının, hüküm uyuşmazlığının giderilmesi talebinde bulunan özel şahsa bedeli mukabili devredilmesi işleminin iptali istemiyle yeniden adli yargı yerinde açılan davanın, bu gelişmeler dışında tescille hak iktisap eden iyiniyetli davalının (maden haklarını devralan üçüncü kişinin) bu haklarının Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca korunması gerektiği gerekçesiyle davanın reddi yolunda verilen ve kesinleşen kararının hukuka uyarlı düşmesi itibariyle,

Maden haklarının anılan şirkete ait olduğu yolunda verilen ve kesinleşen iki ayrı idare mahkemesi kararının usul ve hukuka uyarlı olmadığı sonucuna varılmakla;

Anılan İdari Yargı kararlarının KALDIRILMASI ve adli yargı kararının BENİMSENMESİ suretiyle HÜKÜM UYUŞMAZLIĞININ GİDERİLMESİ gerektiği hk.

K A R A R

Hüküm Uyuşmazlığının giderilmesini isteyen : M.E.B.
Vekili : Av. M.E.K.
Karşı Taraf : 1-Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (Davalı)
2-K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Adli Yargıda davalı, İstanbul 6.İdare Mahkemesi'nin dosyasında davalı yanında müdahil, İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nin dosyasında davacı)
3-Y.A.(Adli Yargıda davacı)

İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2002/1613 Esas, 2006/633 Karar sayılı dosyasında

Davacı : Y. A.
Vekili : Av. Kemal Hanağası
Davalılar : 1- M.E.B.
Vekili : Av. Çetin Kaya
2- K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş.

İstanbul 6. İdare Mahkemesi'nin 2007/817 Esas, 2008/2199 Karar Sayılı dosyasında

Davacı : M.E.B.
Vekili : Av. M.E.K.
Davalı : Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Müdahil : K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş.

İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nin 2009/1266 Esas, 2009/2115 Karar Sayılı dosyasında

Davacı : K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Vekili : Av. R.Y.
Davalı : Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Müdahil : M.E.B.
Vekilleri : Av. N.B. & Av. M.E.K.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNDEN İSTEK: Davacı M.E.B. vekili talep dilekçesinde;

"1-K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş'nin sahibi olduğu İstanbul ili Çatalca ilçesi Ormanlı köyü mevkiinde bulunan İR:2817 nolu Maden işletme ruhsatını 2001 yılında ekonomik olarak borçlarını ödeyemez duruma düşmesi nedeniyle İstanbul 9. İcra Müdürlüğünün 2001/5073 ve 2001/24160 esas sayılı dosyaları ile kanuni takibe uğramış (110.000 USD tutarında) ve ayrıca hakkında kanuni takibe geçilmemiş (225.000 USD tutarında) sahip olduğu maden sahasını satılığa çıkarmıştır.

2.Müvekkilimiz ile K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş.'inin yetkilileri arasında yapılan alım-satın görüşmeleri sonucunda IR:2817 nolu sahanın 335.000-USD bedelle alım-satımında antlaşmaya varılmıştır. Bundan sonra K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. yönetim kurulu 5.2.2002 tarihinde 2002/34 sayılı kararı ile sahip olduğu İR:2817 sayılı maden işletme ruhsatının ve işletme izninin müvekkilimiz M.E.B.'e devrine karar vermiştir. Bu karardan sonra maden işletme ruhsatı sahibi şirket ile müvekkilimiz M.E.B. arasında maden işletme ruhsatının devri konusunda sözleşme yapılmış ve bu sözleşme 26.02.2002 tarihinde Enerji ve tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğünce maden siciline (İR:2817 (SİCİL3229) tescil edilmiştir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden işleri Genel Müdürlüğünün 26.2.2002 tarihli 2469 sayılı yazısı üzerine söz konusu maden sahası müvekkilimize İstanbul Valiliğince teslim edilmiştir. Müvekkilimiz teslim aldığı sahayı işletebilmek için gerekli olan yatırımlar için yaklaşık 750.000 USD daha borçlanma yolu ile para temin ederek gerekli yatırımları yapıp işletmeye başlamıştır.

3.Maden İşleri Genel Müdürlüğü nezdinde yapılan bu devirden önce, devir eden şirkete ait Ticaret Sicil Gazetesi, Şirket Karar Defteri ve işlemin yetkili kişilerce yapıldığına dair diğer belgeler incelenerek ruhsatın devrine engel herhangi bir durumun olmadığı tespit edilmiştir. Nitekim müvekkilimin iyi niyetle iktisap ettiği ruhsat devrine istinaden Maden İşleri Genel Müdürlüğü de söz konusu ruhsatın işletme hakkını müvekkilim adına 26.02.2002 tarihinde tescil etmiştir. Devir tarihinde atıl durumda bulunan kum ocağı, ilave yatırımlar yapıldıktan sonra 16.05.2005 tarihine kadar inkıtasız müvekkilim M.E.B. tarafından işletilmiştir.

4.Maden İşleri Genel Müdürlüğünün 17.05.2005 tarih ve 151136 sayılı yazısıyla Davacı adına tescilli olan ruhsatın iptal edilerek K. A.Ş.ye iade edildiği 20.05.2005 tarihinde müvekkile bildirilmiştir. İdare, ruhsat devrinin iptaline ilişkin işleme dayanak olarak, şirket ortaklarından Y.A.'nın 26.12.2001 tarihinde yapılan olağanüstü genel kurulun iptaline yönelik, İstanbul 3.Ticaret Mahkemesinin 16.12.2004 tarih ve 2004/1359 sayılı kararını göstermiştir.

B-Hüküm Uyuşmazlığına Konu Kararların değerlendirilmesi:

I-Ticaret Mahkemesi Kararları Yönünden Değerlendirme:

a-İstanbul 3.Ticaret Mahkemesinin 2002/7 Esas ve 2004/1359 K. sayılı kararı;

İstanbul Asliye 3. Ticaret Mahkemesinin 2002 / 7 Esas sayılı dosyasında K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş aleyhine, açılan dava ile"19.12.2001 tarihinde yapılan genel kurulun ve alınan kararların iptali" istenmiştir. İstanbul Asliye 3. Ticaret Mahkemesince yapılan yargılama sonunda 2002/7 Esas, 2004/1359 sayılı karar ile 19.12.2001 tarihinde yapılan genel kurulun ve alınan kararların iptaline karar verilmiştir.

İstanbul 3.Ticaret Mahkemesinin kararında öngörülen iptalin iyi niyetli 3. şahıslara (dolayısıyla müvekkilime) yapılan devir işlemini de kapsayıp kapsamadığının davacı Y.A.tarafından sorulması üzerine, anılan Mahkeme tarafından 29.03.2005 tarihinde bir tavzih kararı ısrar edilmiştir. Tavzih kararında, verilen iptal kararının genel kurulda alınan kararlar ile sınırlı olduğu ve Maden Ruhsatının devrinin iptalini kapsamadığının son derece açık olduğu ifade edilmiştir.

b-İstanbul 7.Ticaret Mahkemesinin 2002/1613 Esas ve2006/632 K. Sayılı kararı;

K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. ortağı Y.A.tarafından müvekkilimiz ve K. Yapı ye Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş aleyhine İstanbul Asliye 7. Ticaret Mahkemesine "İR:2817 no'lu Maden İşletme Ruhsatı Devrinin İptali" İçin açılan davada mahkemece verilen kararda özetle; İSTANBUL ASLİYE 3. TİCARET MAHKEMESİ KARARI SADECE GENEL KURUL KARARLARININ İPTALİNE İLİŞKİN OLUP HİÇBİR ŞEKİLDE ŞİRKET İLE 3. ŞAHIS ARASINDAKİ MÜLKİYET UYUŞMAZLIĞINI ÇÖZER NİTELİKLE BİR KARAR OLMADIĞI, BU KONUDAKİ UYUŞMAZLIĞIN MAHKEME DOSYASINDA DAVA KONUSU OLDUĞU, İYİ NİYETLE İKTİSAP ETTİĞİNİ İLE SUREN 3. ŞAHSA KARŞI AÇILMIŞ BULUNAN DERDEST DAVA VAR İKEN İDARENİN HİÇBİR ŞEKİLDE BU UYUŞMAZLIĞI GÖRMEZDEN GELEREK NİZALI ŞEYİN MÜLKİYETİNİ DEĞİŞTİRECEK NİTELİKTE BİR İŞLEM YAPMA YETKİSİNİN BULUNMADIĞI, DOSYAMIZDAKİ DAVANIN SONUCUNA GÖRE MÜLKİYET DURUMU AÇIKLIĞA KAVUŞACAĞINDAN İDARE MAHKEMESİNDEKİ DAVA SONUCUNUN BEKLENİLMESİNİN DE MÜMKÜN OLMADIĞI, TAM AKSİNE İDARE MAHKEMESİNİN ADLİ YARGIDAKİ DAVA SONUCUNU BEKLEMESİNİN GEREKTİĞİNİ BELİRTEREK, DAVALI M.E.B.'ÜN İYİ NİYETLE İKTİSAP EDEN 3. ŞAHIS OLDUĞU SABİT OLDUĞUNA GÖRE BU İKTİSAP ÖNCESİNDE YAPILAN VE GEÇERSİZ OLDUĞU ANLAŞILAN VE İPTAL EDİLEN OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULDA ALINAN KARARLARIN DAVALIYA YAPILAN DEVİR İŞLEMİNİ ETKİLEYİP ETKİLEMEYECEĞİ TARTIŞMA KONUSUDUR. ZİRA BU İŞLEMİN YAPILMASI İÇİN VEKÂLET VEREN NAZİR KAYACIK'IN ŞİRKET YETKİLİSİ SEÇİLMESİ İSTEMİ DE İPTAL EDİLMİŞTİR. ANCAK TÜM BU USULSÜZ İŞLEMLER TİCARET SİCİLİNE TESCİL VE İLAN EDİLMİŞTİR. DAVALI DA BUNA DAYANARAK MÜLKİYET İKTİSAP ETMİŞTİR. GEREK DOKTRİNDE VE GEREKSE YARGITAY UYGULAMASINDA DA BU ŞEKİLDE İPTAL KARARLARININ ŞİRKETİN İÇ İLİŞKİSİNDE BOZUCU YENİLİK DOĞURAN BİR HÜKÜM OLDUĞU, ANCAK İPTAL KARARI VERİLMEDEN ÖNCE

İYİ NİYETLİ 3.ŞAHISLARCA BU KURUL KARARINA DAYANARAK KAZANILMIŞ HAKLAR VARSA BU İŞLEMLERDEN DOĞAN HAKLARIN SAKLI OLDUĞU VE GEÇERLİ KABUL EDİLMESİ GEREKTİĞİ KABUL EDİLMEKTEDİR. TOPLANAN DELİLLERE GÖRE İYİ NİYETLİ 3. ŞAHIS OLARAK HAK İKTİSAP EDEN DAVALI M.E.B. ALEYHİNE AÇILAN DAVANIN HAKSIZ OLDUĞU, BU DAVALI ALEYHİNE OLUŞAN TESCİLİN KORUNMASI GEREKTİĞİ" GEREKÇESİYLE 14.12.2006 TARİH VE 2002/1613 ESAS, 2006/633 SAYILI KARAR İLE MÜVEKKİLİMİZ YÖNÜNDEN RED VE DİĞER DAVALI ŞİRKET YÖNÜNDEN AÇILMAMIŞ SAYILMASINA KARAR VERİLMEK SURETİYLE SONUÇLANMIŞ VE BU KARAR KESİNLEŞMİŞTİR.

II-İdare Mahkemesi Kararları Yönünden Değerlendirme:

a- İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 2009/507 E. Ve 2009/554 K. Sayılı kararı;

İstanbul 2. İdare Mahkemesine vermiş olduğumuz dilekçe ile dava konusu maden ocağının İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2002/1613 Esas sayılı kararı ile müvekkile iade edildiğini belirterek davanın konusuz kaldığı gerekçesiyle davadan vazgeçtiğimizin bildirilmesi üzerine İstanbul 2. İdare Mahkemesi vermiş olduğu kararda özetle; Danıştay'ın bozma kararına uyulmasına ve davadan feragat edilmesi nedeniyle karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiştir. Verilen bu karar kesinleşmiştir.

b- İstanbul 6. İdare Mahkemesinin 2007/817 E. Ve 2008/2199 K. Sayılı kararı;

İstanbul 6. İdare Mahkemesinin 2007/817 Esas sayılı dosyası ile açmış olduğumuz dava 29.12.2008 tarihinde ve 2008/2199 Karar sayılı karar ile kabul edilmiştir.

Enerji Ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı İstanbul 6. İdare Mahkemesinin 29.12.2009 tarih ve E.2007/817, K.2008/2199 sayılı kararını temyiz etmiştir. Temyiz incelemesine bakan Danıştay 8. Daire Başkanlığı 24.11.2009 Tarih, 2009/5070 E. 2009/6940 K. sayılı kararı ile İstanbul 6.İdare Mahkemesinin kararını onamıştır.

Enerji Ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Danıştay 8. Daire Başkanlığı kararına karşı karar düzeltme yoluna başvurmuştur. Danıştay 8. Daire Başkanlığı 13.07.2010 Tarih, 2010/3122 E. ve 2010/4198 K. sayılı kararı ile Enerji Ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının talebini kabul ederek İstanbul 6. İdare Mahkemesinin 29.12.2009 tarih, 2007/817 E. 2008/2199 K. sayılı kararını bozmuştur.

Bozma işleminden sonra İstanbul 6. İdare Mahkemesi bozma kararına uyarak 12.11.2010 Tarih ve 2010/2271 E.2010/1874 K. sayılı kararı ile davanın reddine karar vermiştir. Yapmış olduğumuz temyiz başvurusu üzerine Danıştay 8. Daire Başkanlığı 04.12.2012 tarih, 2011/1303 E. ve 2012/10051 K. sayılı kararı ile temyiz başvurumuzu reddetmiş, bu karar üzerine yapmış olduğumuz karar düzeltme talebimiz Danıştay 8. Daire Başkanlığı 20.11.2013 tarih, 2013/9585 E. ve 2013/8463 K. sayılı kararı ile reddedilmiştir.

c- İstanbul 5. İdare Mahkemesinin 2009/1266 E. ve 2009/2115 K. sayılı kararı;

K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından maden ruhsatının İstanbul 6. İdare Mahkemesin kararından sonra müvekkile verilmesinden dolayı davalı bakanlık aleyhine dava açmıştır.

Davaya bakan İstanbul 5. İdare Mahkemesinin 24.12.2009 tarih ve 2009/1266 E, 2009/2115K. sayılı kararında özetle; Davacı şirket adına maden işletme ruhsatının devrini sağlayan İstanbul Asliye 3. Asliye Ticaret Mahkemesi kararı, sadece 19.12.2001 tarihli olağanüstü genel kurul kararının iptaline yönelik bir karar olup, dava konusu maden sahası ile ilgili mülkiyet uyuşmazlığını çözer nitelikte bir karar olmadığı gibi, davacı şirketin ortağı Y.A.'ın, M.E.B. ve K. Yapı ve Maden San. ve Tic. A.Ş. Aleyhine "Maden İşletme Ruhsatının Devrinin İptali" istemiyle İstanbul 7. Ticaret Mahkemesi'nde açtığı davada Mahkemenin 14.12.2006 tarihinde kesinleşen 31.10.2006 tarih ve E:2002/1613, K:2006/633 sayılı kararında mahkemece MÜLKİYETE DAİR UYUŞMAZLIK KESİN OLARAK KARARA BAĞLANMIŞ OLUP, söz konusu kararda iyi niyetli üçüncü şahıs olarak hak iktisap eden M.E.B. aleyhine açılan davanın reddine karar verildiği anlaşıldığından, bakılan davanın reddi gerektiği sonucuna varılmıştır.' denilerek haklı olarak K. Yapı ve Maden San. ve Tic. A.Ş. aleyhine davayı reddetmiştir.

K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. İstanbul 5. İdare Mahkemesinin 24.12.2009 tarih ve 2009/1266 E, 2009/2115K. Sayılı kararını temyiz etmiştir. Temyiz incelemesine bakan Danıştay 8. Daire Başkanlığı 13.07.2013 tarih ve 2010/681 E, 2010/4199 K. Sayılı kararı ile İstanbul 5.İdare Mahkemesinin kararını bozmuştur.

Enerji Ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve müvekkil Danıştay 8. Daire Başkanlığı 13.07.2013 tarih ve 2010/681 E, 2010/4199 K. sayılı kararına karşı karar düzeltme yoluna başvurmuştur.

Danıştay 8. Dairesince 15.03.2011 tarih ve 2010/9532 E, 2011/1595 K. Sayılı kararı ile bu talebimiz reddedilmiştir.

İstanbul 5. İdare Mahkemesi bozma kararına uyarak 29.12.2011 tarih ve 2011/1131 E. 2011/2253 sayılı kararı ile davanın kabulüne karar vermiştir. Yapmış olduğumuz temyiz başvurusu üzerine Danıştay 8. Daire Başkanlığı 30.10.2013 tarih, 2012/4425 E. ve 2013/7331 K. Sayılı kararı ile temyiz başvurumuzu reddetmiştir. Bu karar üzerine yapmış olduğumuz karar düzeltme talebimiz Danıştay 8. Daire Başkanlığı 10.09.2014 tarih, 2014/3597 E. ve 2014/6195 K. Sayılı kararı ile reddedilmiştir.

Müvekkilin iyi niyetle almış olduğu maden işletme ruhsatı, aleyhine İstanbul 7. Ticaret Mahkemesinde açılan davayı kazanmasına rağmen, davalı bakanlıkça verilen haksız kararla iptal edilmiştir.

Bilindiği üzere;

Anayasamızın 2. maddesinde; Devletimizin nitelikleri sayılmış ve sosyal bir hukuk Devleti olduğu vurgulanmış, 5. maddesinde; Devletin temel amaç ve görevleri sayılarak; kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hâk ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmak görevine yer verilmiştir.

Anayasanın 35. Maddesinde belirtilen Mülkiyet hakkının ihlal edilmiştir. - Herkes, mülkiyet ve miras haklarına

sahiptir. Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz.

Anayasa'nın "Hak arama hürriyeti" kenar başlıklı 36. maddesinin birinci fıkrası şöyledir: "Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir."

Davalı bakanlık, müvekkilin iyi niyetle almış olduğu Maden işletme ruhsatının satış işlemlerinde görevli İstanbul 7. Ticaret Mahkemesinin kesinleşen kararına rağmen görevsiz İdare Mahkemeleri tarafından verilen kararlar gerekçe gösterilerek Maden işletme ruhsatının iptal davacı müvekkili mağdur etmiştir.

Yine AİHS'de belirtilen

a)Sözleşmenin 6/1.Maddesinin "adil yargılanma hakkının",

b)Sözleşmenin 13. Maddesinin Etkili başvuru hakkı

Bu Sözleşme'de tanınmış olan hak ve özgürlükleri ihlal edilen herkes, ihlal fiili resmi görev yapan kimseler tarafından bu sıfatlarına dayanılarak yapılmış da olsa, ulusal bir makama etkili bir başvuru yapabilme hakkına sahiptir.

c)Sözleşmeye Ek 1. protokolün 1. maddesinin " mülkiyet hakkının" ihlal edildiğinin AİHS Ek 1. Protokol

Madde 1 - Mülkiyetin korunması

Her gerçek ve tüzel kişinin mal ve mülk dokunulmazlığına saygı gösterilmesini isteme hakkı vardır. Bir kimse, ancak kamu yararı sebebiyle ve yasada öngörülen koşullara ve uluslararası hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabilir. Yukarıdaki hükümler, devletlerin, mülkiyetin kamu yararına uygun olarak kullanılmasını düzenlemek veya vergilerin ya da başka katkıların veya para cezalarının ödenmesini sağlamak için gerekli gördükleri yasaları uygulama konusunda sahip oldukları hakka halel getirmez.

1789 Fransız İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi Madde 17- 'Mülkiyet dokunulmaz ve kutsal bir hak olduğu için, yasaların belirlediği kamusal gereklilik açıkça doğmadıkça ve meşru bir tazminat ödenmedikçe kimse bu haktan yoksun bırakılamaz.'denilerek, bireyin doğal ve zamanaşımına uğramayan haklarından biri olarak kabul edilen mülkiyet hakkının dokunulamaz ve kutsal bir hak olduğu ifade edilirken, istisnai koşullarda bu haktan yoksunluğun mümkün olabileceği belirtilmektedir.

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi Madde 17- '1. Herkesin tek başına veya başkalarıyla ortaklaşa mülkiyet hakkı vardır. 2. Hiç kimse keyfi olarak mülkiyetinden yoksun bırakılamaz.' denilerek herkesin tek başına veya başkalarıyla birlikte mülkiyet hakkına sahip olduğu ve bu haktan keyfi olarak mahrum bırakılamayacağı belirtilir.

Benzer bir ifade Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Ek 1. Protokol Madde l'de yer almaktadır: 'Her gerçek ve tüzel kişinin mal ve mülk dokunulmazlığına saygı gösterilmesini isteme hakkı vardır. Herhangi bir kimse, ancak kamu yararı sebebiyle ve yasada öngörülen koşullara ve uluslararası hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabilir.'

3213 sayılı Maden Kanunu'nun 38. maddesinde. 'Bütün maden hakları ve faaliyetleri ile ilgili teknik ve mali konuları havi maden sicili, yönetmelikte belirtildiği şekilde (Değişik ibare:5177- 26.5.2004 / m.37) "Genel Müdürlük" tarafından Maden haklarının devir, intikal, haciz, rehin ve ipotek veya sona erme durumları bu sicile işlenir. Maden sicili alenidir, ilgililer sicil kayıtlarının maden sicil memurlarından biri huzurunda gösterilmesini isteyebilir. Maden sicilindeki kayıtların bilinmediği iddia edilemez. Madenler üzerine iktisap edilecek haklar tescil edilmedikçe hüküm ifade etmez.' hükmü yer almaktadır.

Müvekkilimiz maden siciline güvenerek, maden ruhsatını devir almış ve bu devir davalı bakanlıkça da uygun bulunarak tescil edilmiştir. İlk başta 1.000.000 USD tutarında devir bedeli ve yatırım için harcama yapmış, bunları bugün için geri alamamıştır. Maden ruhsatını devreden şirket ve ortakları sebepsiz zenginleşmiş durumdadır.

Bu durumda müvekkilimin zararlarından doğrudan davalı bakanlık sorumludur. Kişiler arasında, özel hukuk hükümlerine tabi bir işlemden doğan uyuşmazlıkların çözüm yeri adli yargı makamlarıdır. Adli yargı mahkemesince verilen ve kesinleşen ve davalının sicilini tutmak durumunda olduğu maden sicilindeki hakkı belirleyen ilamın aksini savunmak hukuk devleti ilkeleri ile bağdaşmamaktadır. Kaldı ki, davaya konu somut olayda, maden ruhsatının devrini gerçekleştiren ve devreden konumdaki şirket tarafından müvekkilimize karşı açılmış bir dava da yoktur.

Yukarıda detaylı bir şekilde anlatıldığı üzere Danıştay 8. Dairenin, İstanbul 6. İdare Mahkemesinin müvekkil lehine verilen kararları bozduğunda ileri sürmüş olduğu iddiaların aksine taraflar arasında yani M.E.B., Y.A.ve K. Yapı ve Maden San. ve Tic. A.Ş. arasındaki sorun Maden Kanunu ve Maden Kanunu Uygulama Yönetmenliğinden kaynaklanan bir sorun değildir. Zira ortada olan sorun K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin 19.12.2001 Tarihinde yapılan olağan üstü genel kurul, genel kurulda alınan kararların iptali ve bu iptalin iyi niyetli üçüncü kişileri bağlayıp bağlamayacağı sorunudur. Bu sorunda İstanbul 3. Asliye ve İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemelerinin kesinleşen kararlarından sonra ortadan kalkmıştır. Var olan sorunun uyuşmazlıkların idari yargı yerinde incelenmeyeceği açıkça ortadadır. Zira K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından İstanbul 5. İdare Mahkemesinde açılan davada verilen 24.12.2009 tarih ve 2009/1266 E, 2009/2115K. Sayılı kararda özetle; '...İstanbul 7. Ticaret Mahkemesi'nde açtığı davada Mahkemenin 14.12.2006 tarihinde kesinleşen 31.10.2006 tarih ve E:2002/1613, K:2006/633 sayılı kararında mahkemece mülkiyete dair uyuşmazlık kesin olarak karara bağlanmış olup, söz konusu kararda iyi niyetli üçüncü şahıs olarak hak iktisap eden M.E.B. aleyhine açılan davanın reddine karar verildiği anlaşıldığından, bakılan davanın reddi gerektiği sonucuna varılmıştır.' denilerek haklı olarak davayı reddetmiştir.

Bu nedenle İstanbul 6. İdare Mahkemesi ve İstanbul 5. İdare Mahkemesinin kararları ile İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin kararları arasında ortaya çıkan hüküm uyuşmazlığının giderilmesi için Mahkemenize başvurma zarureti hasıl olmuştur.

SONUÇ VE İSTEM: Yukarıda açıkladığımız nedenlerle, uğranılmış olunan maddi ve manevi tazminata ilişkin haklarımız saklı kalmak koşulu ile;

1-İstanbul 6. İdare Mahkemesinin 12.11.2010 tarih ve 2010/2271 E., 2010/1874 K. ve İstanbul 5. İdare

Mahkemesinin 2009/1266 E. ve 2009/2115 K. sayılı kararlarının kaldırılması ile,

2-Hukuk ve usule uygun olan İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2002/1613E. 2006/633K. Sayılı kararının kabulüne, karar verilerek HÜKÜM UYUŞMAZLIĞININ GİDERİLMESİNE,

3-Yargılama giderleri ve ücreti vekâletin davalı idare üzerinde bırakılmasına karar verilmesi bilvekale talep olunur." şeklinde talepte bulunmuştur.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasa'nın 24 ve 16. maddelerine göre ilgili Başsavcıların düşünceleri istenmiştir.

OLAY:Davacı Y.A.vekili, M.E.B. ve K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş.'yi davalı olarak göstermek suretiyle adli yargıda açmış olduğu 30.10.2002 tarihli davanın dava dilekçesinde özetle;"Müvekkil 2 numaralı davalı K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin hissedarıdır. Kuruluş ana sözleşmesi (Ek-1) ile hissedar olmayan müvekkili bilahare hisse devri ile anılan şirketin ortağı olmuştur. Müvekkilin ortaklığı ve yönetim kurulu başkanı olduğu 27.09.2000 tarihli olağan genel kurul toplantısı ile alman kararlar 09 Kasım 2000 tarih ve 5171 sayı numaralı Ticaret Sicili Gazetesi'nde yayımlanmış olup, iş bu gazeteyi de dilekçemize Ek - 2 olarak sunuyoruz.

Davalı şirketin kuruluş ana sözleşmesinin 8 numaralı ve Hisse Nevi ve Senetlerinin Devri başlıklı maddesinde görüleceği üzere tüm ortakların yazılı onayı olmadan hisselerin devir temliki ve satışı yapılamaz hisse devirleri özel yazılı onaya tabi tutulmuştur. Müvekkilin hisse devir alması ise Ek-2 olarak sunulan Ticaret Sicili Gazetesi'nde görüleceği üzere ilan edilmekle tüm ortakların yazılı onayıyla gerçekleşmiştir.

Müvekkilin hissedarlığına dair yukarıda açıklanan safahatı takiben, 19.12.2001 tarihinde anılan şirket tarafından hiçbir ilan ve toplantı prosedürüne uyulmadan bir olağanüstü genel kurul toplantısı yapılmış ve bu toplantıya hissedar olmayan kişilerin de katılımı ile şirket yönetim kurulu seçilmiştir. Bahis konusu olağanüstü genel kurul toplantısı ile alınan kararlar 28 Aralık 2001 tarih ve 5454 sayılı Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanmış olup anılan gazeteyi dilekçemiz ekinde Ek-3 olarak sunuyoruz.

Yukarıda 3 numaralı maddede belirtilen 19.12.2001 tarihli olağanüstü genel kurulun iptali istemiyle tarafımızdan açılan dava hali hazırda İstanbul 3 Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2002/7 Esas numaralı dosyasıyla devam etmekte olup, bir sonraki duruşması 25.01.2003 tarihine atılı bulunmaktadır.

Ancak; geçersiz ortaklık payları ve yasal gerekleri yerine getirilmeden yapılan olağanüstü genel kurul toplantısı ile alınan kararların ticaret sicili gazetesinde yayımlanmasını takiben üçüncü şahıslar açısından bağlayıcı nitelik arz eden yönetim kurulu, şirketi ve ortakları açık bir şekilde zarar sokacak nitelikte eylemlerde bulunmuşlardır.

Nitekim İstanbul 3 Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2002/7 Esas sayılı dosyası ile yürüyen davamızla iptalini istediğimiz olağanüstü genel kurulda alınan kararlara istinaden alınan yetki çerçevesinde şirketle hiçbir ilişkisi olmayan ve her ne şekilde olursa olsun ortaklığına müvekkilimin muvafakat etmediği N.K. adlı şahsın yetkili kılınmasını müteakip, bu şahıs tarafından T.C. Bakırköy 8. Noterliği'nden düzenlenen 07.02.2002 tarih ve 036604 yevmiye numaralı vekaletnameyle A.oğlu 1971 Ankara doğumlu C.D. ve Y. oğlu 1964 Ankara doğumlu F.T. isimli şahıslar N.K. tarafından şirket adına, şirketin işletme ruhsatına sahip olduğu ve faaliyet konusunun temelini oluşturan ve T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İsleri Genel Müdürlüğü'nden alınma İstanbul İli 110088976 Er No. İR:2817 (Sicil:3229) (Maden) Kuvars Kumu işletme ruhsatının M.E.B. adlı üçüncü bir şahsa devredilmesi için vekil tayin edilmişlerdir. İş bu vekaletname örneğini dilekçemize Ek-4 olarak sayın mahkemenize arz ediyoruz.

Yukarıda bahsedilen vekaletnameyle vekil olanlar tarafından bahse konu MADEN İŞLETME RUHSATI Bakanlığa bağlı Maden İşleri Genel Müdürlüğü nezdinde diğer davalı M.E.B. adlı şahsa DEVREDİLMİŞTİR. Bu devir işlemine dair belgeyi de dilekçemize EK-5 olarak sunmaktayız.

Sayın Mahkemenizden iptalini talep etmiş olduğumuz devir işleminin garabeti bununla da bitmemektedir. Devir işlemine dair sunulan belgeden görüleceği ve yukarıda yapılan izahat ve sunulan vekaletnameler dikkate alındığında görüleceği üzere N.K. tarafından bahse konu devir işleminin yapılması için Bakırköy 8. Noterliğinin 07.02.2002 tarih ve 3604 yevmiye numaralı vekaletnamesiyle vekil tayin ettiği F.T. ve C.D. adlı şahıslar iş bu maden ruhsatını devretmek üzere ilgi vekaletnameyle vekil sıfatıyla yetkili kılınmışlardır. Ancak her nedense devreden vekillerinden olan C.D. adlı şahıs aynı zamanda devralan M.E.B. vekili olarak yine Bakırköy 8. Noterliğinden alınma 07.02.2002 (Diğer vekaletnameyle aynı tarihi taşımaktadır) tarih ve 3601 yevmiye numaralı vekaletnamesiyle devralan adına devir sözleşmesini imzalamıştır.

Tarafımızdan açılmış bulunan ve halihazırda İstanbul 3 Asliye Ticaret Mahkemesinin 2002/7 Esas sayılı dosyasıyla yürüyen iptalini istediğimiz bu usulsüz olağanüstü genel kurul toplantısıyla alınan kararlar çerçevesinde açıkça şirketin malvarlığı ve yaşama nedenini ortadan kaldırılarak ortaklar ve şirket zarara uğratılmaya çalışılmaktadır. Müvekkilin aldığı duyumlar çerçevesinde iş bu ruhsatı alan M.E.B. adlı şahıs da ruhsatını üçüncü bir şahsa devretmek üzeredir.

Devir işlemine konu maden ruhsatı ile işletilebilen Kuvars Kumu niteliğindeki kum ocağını devralan davalı M.B. devri takiben ocakta hiçbir işletme girişiminde dahi bulunmamıştır.

Değeri döviz cinsinden milyonlarla ifade edilebilecek boyutta olan bu çaptaki bir varlığın devir alan tarafından işletilmemesi veya işletmek için hiçbir girişimde bulunulmaması dahi bu devir işleminin sadece müvekkilin şirketteki haklarının haleldar edilmesi amacıyla yapılan muvazaalı bir işlem olduğunun kanıtıdır.

Yukarıda belirtilen nedenlerle öncelikle şirketin ana malvarlığını oluşturan bahse konu maden işletme ruhsatının, devralan davalı M.E.B. tarafından üçüncü bir şahsa devredilmesinin engellenmesi için esasa dair hükümden önce ihtiyati tedbir kararı verilmesini talep etmekteyiz. Bilahare açıkça devredenlerle devralan arasındaki muvazaalı işleme istinaden bahse konu devir işleminin iptalini talep etme zorunluluğumuz doğmuştur.

İSTEM - SONUÇ: Yukarıda arz ve izah, edilen, nedenlerle;

Esasa dair hükümden önce anılan ruhsatın davalı M.E.B. tarafından üçüncü bir şahsa devrinin önlenmesi için ihtiyati tedbir kararı verilmesini,

Davalılar arasında gerçekleşmiş bulunan ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel

Müdürlüğü'nden ruhsatlı İstanbul İli 1108976 Er. No İR.2817 ruhsat numaralı (Sicil.3229) da kayıtlı (MADEN) Kuvars Kumu ruhsatı ile tescilli işletme ruhsatının devrinin iptaline karar verilmesini

Yargılama giderleri ile ücreti vekaletin karşı tarafa yükletilmesini, saygılarımla vekil olarak arz ve talep ederim." demek suretiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesi: 31.10.2006 gün ve E:2002/1613, K:2006/633 sayılı kararında özetle; "(...)Davalı M.E.B.'ün iyi niyetle iktisap eden üçüncü şahıs olduğu sabit olduğuna göre,bu iktisap öncesinde yapılan ve geçersiz olduğu anlaşılarak iptal edilen olağanüstü genel kurulda alınan kararların, davalıya yapılan devir işlemini etkileyip etkilemeyeceği tartışma konusudur. Zira bu işlemin yapılması için vekaletname veren N.K.'ın şirket yetkilisi seçilmesi işlemi de iptal edilmiştir. Ancak tüm bu usulsüz işlemler ticaret sicilinde tescil ve ilan edilmiştir. Davalı da buna dayanarak mülkiyet iktisap etmiştir.

T.T.K.'nun 383.Maddesi'ne göre "Kararın iptaline dair ilam, katileştikten sonra bütün pay sahipleri hakkında hüküm ifade eder." düzenlemesi mevcuttur. Üçüncü şahısların hakları yönünden burada açık bir düzenleme mevcut değilse de, bu tür resmi kayıtlara güvenerek bir mal veya hak iktisap eden üçüncü şahısların haklarının korunması gerektiği genel bir hukuk ilkesidir. Kanun hükmünün mefhumu muhalifinden de bu anlam çıkmaktadır. Nitekim gerek doktrinde ve gerekse Yargıtay uygulamasında da bu şekilde iptal kararlarının şirketin iç ilişkisinde bozucu yenilik doğuran bir hüküm olduğu, ancak iptal kararı verilmeden önce iyi niyetli 3.şahıslarca bu genel kurul kararına dayanak kazanılmış haklar varsa bu işlemlerden doğan hakların saklı olduğu ve geçerli kabul edilmesi gerektiği kabul edilmektedir. Zaten T.T.K.'nın 38. ve 39.Maddeleri'nde ticaret sicilinin üçüncü şahıslara etkisi ve sicile itimat prensibi açıkça düzenlenmiştir. Ticaret sicilinde tescil ve ilan edilen hususlar üçüncü şahıslar bakımından bağlayıcıdır. Üçüncü şahıs bunu bilmediğini ileri süremeyeceği gibi, tescil ve ilan edilen bir hususun aksine iddialarla üçüncü şahısların haklarının ihlal edilmesi de mümkün değildir.

Toplanan delillere göre, iyi niyetli üçüncü şahıs olarak hak iktisap eden davalı M.E.B.aleyhinde açılan davanın haksız olduğu, bu davalı aleyhine oluşan tescilin korunması gerektiği anlaşılmakla, aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM:

Davalı K. Yapı ve Maden San. ve Tic. A.Ş. aleyhindeki davanın 30/01/2006 tarihinde takipsiz bırakıldığı ve 3 ay içinde yenilenmediği anlaşılmakla HUMK. 409.Maddesi gereğince AÇILMAMIŞ SAYILMASINA,

Davalı M.E.B. aleyhindeki dava yerinde görülmediğinden REDDİNE,"demek suretiyle davalı M.E.B. yönünden davanın reddine karar vermiş ve karar temyiz edilmeksizin 14.12.2006 tarihinde kesinleşmiştir.

Davacı M.E.B. vekili Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nı davalı olarak göstermek suretiyle idari yargıda açmış olduğu 25.04.2007 tarihli dava dilekçesinde özetle; "A-Maddi Olayın İzahı: 1-İstanbul ili Çatalca ilçesi Ormanlı köyü mevkiinde bulunan İR:2817 nolu maden işletme ruhsatı K. A.Ş adına kayıtlı iken 26.02.2002 tarihinde müvekkilim M.E.B.'e belli bir değerle devredilmiştir.

2-Maden İşleri Genel Müdürlüğü nezdinde yapılan bu devirden önce, devreden şirkete ait Ticaret Sicil Gazetesi, Şirket Karar Defteri ve işlemin yetkili kişilerce yapıldığına dair diğer belgeler incelenerek ruhsatın devrine engel herhangi bir durumun olmadığı tespit edilmiştir.

3-Nitekim müvekkilimin iyi niyetle iktisap ettiği ruhsat devrine istinaden Maden İşleri Genel Müdürlüğü de söz konusu ruhsatın işletme hakkını müvekkilim adına 26.02.2002 tarihinde tescil etmiştir. Devir tarihinde atıl durumda bulunan kum ocağı, ilave yatırımlar yapıldıktan sonra 16.05.2005 tarihine kadar inkıtasız müvekkilim M.E.B. tarafından işletilmiştir. Ancak Maden İşleri Genel Müdürlüğünün 17.05.2005 tarih ve 151136 sayılı yazısıyla müvekkilim adına tescilli olan ruhsatın iptal edilerek K. A.Ş.ye iade edildiği 20.05.2005 tarihinde tarafımıza bildirilmiştir.

4-İdare, ruhsat devrinin iptaline ilişkin işleme dayanak olarak, şirket ortaklarından Y.A.'ın 26.12.2001 tarihinde yapılan olağanüstü genel kurulun iptaline yönelik İstanbul 3. Ticaret Mahkemesinin 16.12.2004 tarih ve 2004/1359 sayılı kararını göstermektedir.

5-Bu karar ise, şirketin yapmış olduğu Genel Kurul ile bu Genel Kurulda alınan kararların geçersiz olduğunu içermektedir. Bu arada İstanbul 3.Ticaret Mahkemesinin kararında ön görülen iptalin iyi niyetli 3. şahıslara (dolayısıyla müvekkilime) yapılan devir işlemini de kapsayıp kapsamadığının davacı Y.A.tarafından sorulması üzerine, anılan mahkeme tarafından 29.03.2005 tarihinde bir tavzih kararı verilmiştir. Tavzih kararında, verilen iptal kararının genel kurulda alınan kararlar ile sınırlı olduğu ve maden ruhsatının devrinin iptalini kapsamadığının son derece açık olduğu ifade edilmiştir.

6-Diğer taraftan, bu gerçeği bilen Y.A.ruhsat devrinin iptali için 30.10.2002 tarihinde İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinde dava açmıştır. İstanbul 7.Ticaret Mahkemesi müvekkilimin işlettiği Maden Ruhsatı üzerine İhtiyati Tedbir koymak suretiyle dava sonuçlanıncaya kadar başkasına devir edilemeyeceğine karar vermiştir. Hem İhtiyati Tedbir kararına ve hem de yukarıda belirtilen tavzih kararına rağmen, İdarenin, müvekkilim adına Tescil edilen ruhsatı iptal etmesi üzerine, bu haksız işlemin iptali için İstanbul 2.İdare Mahkemesinde tarafımızdan dava açılmıştır.

7-İstanbul 7.Ticaret Mahkemesi ise, 31.10.2006 tarih ve 2006/633 sayılı kesinleşen kararıyla Y.A.'IN açmış olduğu ruhsatın devrinin iptaline dair davanın reddini, Genel Kurul ile Genel Kurulda alınan kararların iptal edilmiş olmasının 3.şahıslara yapılan işlemleri bağlamadığını ve müvekkilim adına yapılan ruhsat devrinin geçerli olduğunu hüküm altına almıştır.

8-İstanbul 7.Ticaret Mahkemesinin kesinleşen kararı Maden İşleri Genel Müdürlüğüne ibraz edildikten sonra, idare ruhsatın devrini tekrar müvekkilim adına tescil etmiştir.

9-Bu arada tarafımızdan İstanbul 2.İdare Mahkemesinde açılan dava red kararı ile 13.01.2007 tarihinde sonuçlanmıştır. İstanbul 2.İdare Mahkemesinin 2005/1879 Esas ve 2007/387 Karar sayılı kararına istinaden Maden İşleri Genel Müdürlüğü B.15.0.MGM.0.03.02.00.40. 401990 sayılı talimat yazısı ile müvekkilimin elinde olan ruhsatı iptal etmiş ve tekrar K. Yapı ve Maden San. Ve Tic. A.Ş –Y.A.'a devretmiştir.

B-İdarenin İşlemine İlişkin Değerlendirme;

1-ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Maden İşleri Genel Müdürlüğü), İstanbul 3. Asliye Mahkemesinin 2002/7 E. ve 2004/1359 K. Sayılı kararının müvekkilin sözleşmesini de iptal etmiş olduğu zehabına kapılmış ve özel hukuk sözleşmesi çerçevesinde iyi niyetli 3. şahıslarla yapılmış olan akdi bozma yetkisini kendisinde görmüştür. Bu İdarenin gerçekleştirdiği ilk işlemdir. Ne var ki, 3. Ticaret Mahkemesinin anılan tavzih kararı hem talep ve hem de hüküm itibariyle müvekkilin sözleşmesinin iptalini içermemektedir. Bilindiği üzere, genel kurulun iptali, sadece Şirket içinde geçmişe etkili hükümler doğuran, ancak 3. şahıslarla yapılmış işlemlerde geçmişe etkili sonuç doğurmayan niteliktedir.

2-Esas görevli mahkeme olan İstanbul 7.Ticaret Mahkemesinin 2002/1613 E., 2006/633 K. sayılı kararı müvekkilim M.E.B.'ün 3.iyi niyetli hak iktisap eden kişi olduğunu çok açık bir şekilde karar altına almıştır. Müvekkilim bu kararın kesinleşmesinin ardından ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Maden İşleri Genel Müdürlüğüne müracaat etmiştir. İdare 26.01.2007 tarih B.15.0.MGM.0.03.00.02.400450 sayılı talimatı ile ruhsatın tekrar müvekkilim adına tesciline karar vermiştir.

3-M.E.B. tarafından açılmış, iki yıl süren ve hiçbir işlem görmeyen İstanbul 2.İdare Mahkemesi 2005/1879 esas nolu davasında 2007/387 sayılı karar ile "davanın reddi" kararı verilmiştir. Müvekkilim bu haksız kararı temyiz etmekle kalmayıp şikâyet yoluna da başvurmuştur. Çünkü davanın serüvenli ve ilginç gidişatından öte İstanbul 2.İdare Mahkemesi Kararı, İstanbul 3. Asliye Ticaret Mahkemesinin verdiği tavzih kararı ve İstanbul 7.Ticaret Mahkemesi kararlarını yok sayarak yanlış ve haksız bir karar vermiştir. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Maden İşleri Genel Müdürlüğü) bu haksız ve kafa karıştıran karara karşı Bakanlığın hukuk müşavirliğinden görüş talebinde bulunmuştur. Ne var ki, İstanbul 2.İdare Mahkemesinin kararı idarenin yaptığı ilk işleme ait olmasına ve idarenin ikinci işlemi ile ortadan kalkmış olmasına rağmen Hukuk müşavirliği İstanbul 7.Ticaret Mahkemesi kararına istinaden müvekkilim adına tescil edilen ruhsatı İstanbul 2.İdare Mahkemesinin kararını gerekçe göstererek, İdareye ruhsatın tekrar haksız ve yanlış olarak tekrar K. A.Ş. adına tescili yönünde görüş beyan etmiş ve İdarede işlemi gerçekleştirmiştir.

4-Ekte sunulan belgelerden de anlaşılacağı gibi, devir iptaline ilişkin davanın görüldüğü İstanbul 7.Ticaret Mahkemesi, müvekkilim M.E.B. adına tescilli olan ruhsatın üzerine ihtiyati tedbir koyarak dava sonuçlanıncaya kadar herhangi birine devredilmesini engellemiştir. Bu karara rağmen İdarenin yaptığı işlem ve İstanbul 2.İdare Mahkemesinin bunu onaylaması hukukla bağdaşmayan ilginç bir durumdur. İdarenin bakış açısıyla bakıldığında ihtiyati tedbir kararlarının hiçbir hükmü ve anlamı kalmamaktadır. Hâlbuki İhtiyati tedbir kararına uymamanın sadece hak ihlalini değil, aynı zamanda suç oluşturduğunu hukukçu olmayanlar bile bilmektedir.

5-İstanbul 2.İdare Mahkemesi kararında Anayasa maddelerine atıf yapılması ve özellikle yargı kararlarına uyma zorunluluğuna vurgu yapılması şaşırtıcıdır. Anayasanın bu dava ile ilgisinin ne boyutta olduğu doğrusu merak etmeye değer. Belki de sayın mahkeme, tehdit kokan bu vurgulamalarla idareyi etkilemeye ve tereddüde düşürmeye çalışmaktadır. Nitekim İdare, İstanbul 7.Ticaret Mahkemesi ile İstanbul 2.İdare Mahkemesinin kararları karşısında kararsızlığa düşmüş bulunmaktadır. Oysaki İstanbul 2.İdare Mahkemesinin kararı Maden İşleri Genel Müdürlüğünün müvekkilimin ruhsatını iptal eden birinci işlemine ait olduğu ve bu işlemin de ruhsatın bize tekrar verilmesiyle ortadan kalktığı aşikârdır.

6-Genel Müdürlük İstanbul 7.Ticaret Mahkemesinin kararına dayanarak ruhsatı tekrar müvekkilim adına tescil ettiğine göre, birinci işlem ortadan kalkmış ve İstanbul 2.İdare Mahkemesi kararının uygulanma imkânı kalmamıştır. İdarenin müvekkilime devrettiği ruhsat işlemine karşı K. A.Ş.'nin İstanbul 1.İdare Mahkemesinde dava açtığı sabittir. Ne var ki, İstanbul 1.İdare Mahkemesinden davanın derdest olduğunu ve tarafları bildirir derkenar dilekçemizi Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne sunduğumuz halde dikkate alınmamıştır. İstanbul 1.İdare Mahkemesindeki dava sonuçlanıncaya kadar herhangi bir uygulamaya gidilmemesi gerekirken İdarenin tekrar ruhsatımızı iptal etmesi anlaşılır gibi değildir.

Hal böyle olunca, ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI hukuk müşavirliği ve Maden İşleri Genel Müdürlüğünün gerçekleştirdiği haksız ve yanlış işlemler sebebiyle müvekkilim hak kaybına uğramış ve uğramaya devam etmektedir. Bu sakat işlem müvekkilin hak kaybını sonuçlandırmakla kalmamış, adeta mahkeme yerine geçerek yetki ve hak gaspında bulunmuştur.

SONUÇ ve İSTEM:

a- Kısaca arz ve izah edilen ve re'sen dikkate alınacak sebeplerle Öncelikle İYUK 52.maddesi gereğince dava sonuçlanıncaya kadar ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI Maden İşleri Genel Müdürlüğünün ruhsat iptaline ilişkin işleminin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI'NA karar verilmesini,

b- Maden İşleri Genel Müdürlüğünün 19.04.2007 tarih ve 401990 sayılı talimatı ile ruhsat iptali kararının İPTALİNE, ruhsatın tekrar müvekkilim adına TESCİLİNE karar verilmesini saygılarımla vekâleten arz ve talep ediyorum." demek suretiyle bu kez idari yargı yerinde dava açmıştır.

<u>İstanbul 6.İdare Mahkemesi</u>: 29.12.2008 gün ve E:2007/817, K:2008/2199 sayılı kararı ile özetle; "Dava; davacı adına devredilen maden işletme ruhsatının iptaline ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Cumhuriyetin Nitelikleri" başlıklı 2. maddesinde; "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk Milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik laik ve sosyal bir Hukuk Devletidir." kuralına yer verilmiş, "Mahkemelerin Bağımsızlığı" başlıklı 138. maddesinin 4. fıkrasında, "Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez." hükmü düzenlenmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "Kararların Sonuçları" başlıklı 28. maddesinin 1. bendinde, "Danıştay, Bölge İdare Mahkemeleri, İdare ve Vergi Mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez. Ancak, haciz veya ihtiyati haciz uygulamaları ile ilgili

davalarda verilen kararlar hakkında bu kararların kesinleşmesinden sonra idarece işlem tesis edilir." kuralı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; idari yargı yerlerince verilen kararların uygulanıp-uygulanmaması konusunda idarenin herhangi bir takdir yetkisine sahip olmadığı, bu kararların doğruluğunu tartışma ve buna göre uygulama yetkisinin bulunmadığı, idarelerin bu alandaki yetkilerinin "bağlı yetki" niteliğinde olduğu, idari işlemlerin hukuka uygunluk denetiminin yapıldığı iptal davasında, davacıların ihlale uğrayan menfaatinin korunması yanında, kamu yararının korunmasının da söz konusu olduğu açıktır.

Dava dosyasının incelenmesinden; K. Yapı ve Maden San. ve Tic. A. Ş. adına kayıtlı bulunan İstanbul ili, Çatalca ilçesi Ormanlı köyü mevkiinde yer alan İR:2817 sayılı Maden işletme ruhsatının 26.02.2002 tarihinde davacıya devredildiği, 19.12.2001 tarihinde yapılan şirket olağanüstü genel kurul kararlarının İstanbul 3. Ticaret Mahkemesi'nin 16.12.2004 gün ve E:2002/7;K:2004/1359 sayılı kesinleşmiş kararı ile iptal edilmesi üzerine devir işlemiyle davacı adına düzenlenen ruhsat iptal edilerek yerin K. Yapı ve Maden San. ve Tic. A.Ş.'ye iade edildiği, ruhsat devrinin iptali için İstanbul 7. Ticaret Mahkemesinde açılan davada ise Mahkemenin 31.10.2006 gün ve E:2002/1613; K:2006/633 sayılı kesinleşmiş kararıyla iyi niyetli üçüncü kişi olarak hak iktisap eden M.E.B. adına yapılan tescilin korunması gerektiği görüşüyle davanın reddedildiği, bunun üzerine ruhsat devri kabul edilerek tekrar davacı adına tescil işlemi tesis edildiği, akabinde devir işlemi iptal edilerek ruhsatın K. Yapı ve Maden San. ve Tic. A. Ş. adına tesciline ilişkin işlemin iptali istemiyle İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nde açılan davada Mahkemenin 13.01.2007 gün ve E:2005/1879;K:2007/387 sayılı kararıyla İstanbul 3. Ticaret Mahkemesi kararı uyarınca davacı M.E.B. adına olan ruhsatın iptal edilerek şirket adına düzenlenmesi yönünde tesis edilen işlemin hukuka uygun olduğu gerekçesiyle davanın reddedilmesine istinaden davacı adına tescil edilen ruhsat iptal edilerek yeniden K. Yapı ve Maden San. ve Tic. A.Ş. adına düzenlendiği, İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nde davacı tarafından açılan davadan temyiz aşamasında feragat edilmesi dolayısıyla Danıştay Sekizinci Dairesi'nin 07.11.2007 gün ve E:2007/3161;K:2007/5820 sayılı kararı ile temyize konu mahkeme kararının bozulduğu anlaşılmıştır.

Dava konusu olayda İstanbul 3. Ticaret Mahkemesi'nin 16.12.2004 tarihli kararı gerekçe yapılarak davacı adına düzenlenmiş olan İR:2817 sayılı ruhsat iptal edilerek dava dışı şirket adına düzenlendiği, İstanbul 7. Ticaret Mahkemesi'nin 31.10.2006 tarihli kararı doğrultusunda ise şirket adına düzenlenen ruhsatın yineden davacı adına düzenlendiği, akabinde İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nin 13.01.2007 tarihli kararı uyarınca davacı adına düzenlenen ruhsatın son kez dava dışı şirket adına tesis edildiği, dava konusu işlemin dayanağını teşkil eden İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nin 13.01.2007 gün ve E:2005/1879;K:2007/387 sayılı kararının ise feragat hakkında bir karar verilmek üzere Danıştay Sekizinci Dairesi'nin 07.11.2007 gün ve E:2007/3161;K:2007/5820 sayılı kararı ile bozulduğu görülmüştür.

Bu durumda, idarelere mahkeme kararlarının uygulanması yönünde bir takdir hakkı tanınmadığı açık olmakla birlikte mahkeme kararı uyarınca tesis edilen işlemin dayanağı mahkeme kararının temyiz incelemesi sonucunda bozulmuş olması karşısında yasal dayanağı kalmayan dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin iptaline," şeklinde karar vermiştir.

İş bu karara karşı yapılan temyiz başvurusu üzerine Danıştay 8.Dairesi 24.11.2009 gün ve E:2009/5074, K:2009/6940 sayılı ilamı ile özetle; "… Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nın davalı idare yanında davaya katılma talebi kabul edildikten ve 2577 sayılı yasanın 17. maddesi uyarınca davacının duruşma istemi reddedildikten sonra işin gereği görüşüldü:

İdare ve Vergi Mahkemeleri tarafından verilen kararların temyiz yolu ile incelenip bozulabilmeleri 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Yasasının 49. maddesinin 1. fikrasında yazılı nedenlerin bulunmasına bağlıdır.

İdare Mahkemesince verilen kararın dayandığı gerekçe usul ve yasaya uygun olup, bozulmasını gerektiren bir neden bulunmadığından, temyiz isteminin reddi ile anılan kararın onanmasına ve yargılama giderlerinin temyiz isteminde bulunan üzerinde bırakılmasına" şeklinde karar vermiş, davalı vekilince karar düzeltme istemi üzerine Danıştay 8.Dairesi 13.07.2010 gün ve E:2010/3122, K:2010/4198 sayılı ilamı ile özetle; "… Olayda, dava konusu işleme dayanak alınan İstanbul 2.İdare Mahkemesinin 13.02.2007 tarih ve K.2007/387 sayılı kararının, feragat nedeniyle ortadan kalkması ve 2577 sayılı Yasanın 31.maddesi ile yollamada bulunulan HUMK.nun 95.maddesi uyarınca feragatin kesin hükmün hukuki neticelerini meydana getirmesi karşısında, belirtilen hukuki durum uyarınca ortada işin esasına yönelik bir mahkeme kararının bulunmaması, işlemin iptal edilmemesi, geri alınmaması nedeniyle İstanbul 2.İdare Mahkemesinin 13.02.2007 tarih ve K.2007/387 sayılı davanın reddine ilişkin kararına konu olan "K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin uhdesinde iken M.E.B.'e devredilen İR:2817 sayılı maden ruhsatının devir işleminin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca iptal edilerek, ruhsatın yeniden K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş adına tesciline ilişkin 17.5.2004 günlü ve 151136 sayılı" işlemin ortadan kalktığından söz edilemeyeceği tartışmasızdır.

Bu durumda, hukuk alemindeki varlığını koruduğu tartışmasız olan "ruhsatın yeniden K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş adına tesciline ilişkin" işlemin sonucu olarak "İR:2817 sayılı maden işletme ruhsatının K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına tescil edildiğine, ruhsat ile iznin kullanılan ve kullanılmayan tüm sevk fişlerinin ve diğer belgelerin verilmesi gerektiğine" ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Bu durumda, davanın reddedilmesi gerekirken, aksi yönde verilen Mahkeme kararında yasal isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, İstanbul 6. idare Mahkemesi kararının bozulmasına ve dosyanın yeniden bir karar verilmek üzere anılan Mahkemeye gönderilmesine'' şeklinde karar vermiştir.

<u>İstanbul 6. İdare Mahkemesi</u>: Danıştay'ın bozma ilamına uyduktan sonra 12.11.2010 gün ve E:2010/2271, K:2010/1874 sayılı kararı ile özetle; "2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Cumhuriyetin Nitelikleri" başlıklı 2. Maddesinde; "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk Milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik laik ve sosyal bir Hukuk

Devletidir." kuralına yer verilmiş, "Mahkemelerin Bağımsızlığı" başlıklı 138.maddesinin 4.fıkrasında, "Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez." hükmü düzenlenmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "Kararların Sonuçları" başlıklı 28. maddesinin 1.bendinde, "Danıştay, Bölge İdare Mahkemeler, İdare ve Vergi Mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez. Ancak, haciz veya ihtiyaç i haciz uygulamaları ile ilgili davalarda verilen kararlar hakkında bu kararların kesinleşmesinden sonra idarece işlem tesis edilir." kuralı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; idari yargı yerlerince verilen kararların uygulanıp-uygulanmaması konusunda idarenin herhangi bir takdir yetkisine sahip olmadığı, bu kararların doğruluğunu tartışma ve buna göre uygulama yetkisinin bulunmadığı, idarelerin bu alandaki yerlerinin "bağlı yetki" niteliğinde olduğu, idari işlemlerin hukuka uygunluk denetiminin yapıldığı iptal davasında, davacıların ihlale uğrayan menfaatinin korunması yanında, kamu yararının korunmasının da söz konusu olduğu açıktır.

Dava dosyasının incelenmesinden; K. Yapı ve Maden San. Ve Tic. A.Ş. Adına kayıtlı bulunan İstanbul İli, Çatalca İlçesi, Ormanlı Köyü mevkiinde yer alan IR:281 7 sayılı maden işletme ruhsatının 26/02/2002 tarihinde davacıya devredildiği, 19/12/2001 tarihinde yapılan şirket olağanüstü genel kurul kararlarının İstanbul 3. Ticaret Mahkemesi'nin 16/12/2004 gün ve E:2002/7 K:2004/1359 sayılı kesinleşmiş kararı ile iptal edilmesi üzerine devir işlemiyle davacı adına düzenlenen ruhsat iptal edilerek yerine K. Yapı ve Maden San. Ve Tic. A.Ş.'ye iade edildiği, ruhsat devrinin iptali için İstanbul 7. Ticaret Mahkemesi'nde açılan davada ise Mahkemenin 31/10/2006 gün ve E:2002/l 613, K:2006/633 sayılı kesinleşmiş kararıyla iyi niyetli üçüncü kişi olarak hak iktisap eden M.E.B. adına yapılan tescilin korunması gerektiği görüşüyle davanın reddedildiği, bunun üzerine ruhsat devri kabul edilerek tekrar davacı adına tescil işlemi tesis edildiği, akabinde devir işlemi iptal edilerek ruhsatın K. Yapı ve Maden San. Ve Tic. A.Ş. Adına tesciline ilişkin işlemin iptali istemiyle İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nde açılan davada Mahkemenin 13/01 2007 gün ve E:2005/1879, K:2007/387 sayılı kararıyla İstanbul 3. Ticaret Mahkemesi kararı uyarınca davacı M.E.B. adına olan ruhsatın iptal edilerek şirket adına düzenlenmesi yönünde tesis edilen işlemin hukuka uygun olduğu gerekçesiyle davanın reddedilmesine istinaden davacı adına tescil edilen ruhsat iptal edilerek yeniden K. Yapı ve Maden San. Ve Tic. A.Ş. adına düzenlendiği, İstanbul 2. idare Mahkemesi'nde davacı tarafından açılan davadan temyiz aşamasında feragat edilmesi dolayısıyla Danıştay Sekizinci Dairesi'nin 07/11/2007 gün ve E:2007/3161, K:2007/5820 sayılı kararı ile temyize konu Mahkeme kararının bozulduğu anlaşılmıştır.

Dava konusu olayda İstanbul 3. Ticaret Mahkemesi'nin 16.12.2004 tarihli kararı gerekçe yapılarak davacı adına düzenlenmiş olan 1R:2817 sayılı ruhsat iptal edilerek dava dışı şirket adına düzenlendiği, İstanbul 7. Ticaret Mahkemesi'nin 31/10/2006 tarihli kararı doğrultusunda ise şirket adına düzenlenen ruhsatın yeniden davacı adına düzenlendiği, akabinde İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nin 13/01/2007 tarihli kararı uyarınca davacı adına düzenlenen ruhsatın son kez dava dışı şirket adına tesis edildiği, dava konusu işlemin dayanağını teşkil eden İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nin 13/01/2007 gün ve E:2005/1879. K:2007/387 sayılı kararının ise feragat hakkında bir karar verilmek üzere Danıştay Sekizinci Dairesi'nin 07/11/2007 gün ve E:2007/3161, K:2007/5820 sayılı kararı ile bozulduğu görülmüştür.

Öte yandan, dava konusu işleme dayanak alınan İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nin 13/01/2007 tarih ve K:2007/387 sayılı kararının, feragat nedeniyle ortadan kalkması ve 2577 sayılı Yasanın 31.maddesi ile yollamada bulunulan HUMK.'nun 95.maddesi uyarınca feragatin kesin hükmün hukuki neticelerini meydana getirmesi karşısında, belirtilen hukuki durum uyarınca ortada işin esasına yönelik bir mahkeme kararının bulunmaması, işlemin iptal edilmemesi, geri alınmaması nedeniyle İstanbul 2. idare Mahkemesi'nin 13/01/2007 tarih ve K:2007/387 sayılı davanın reddine ilişkin kararına konu olan "K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin uhdesinde iken M.E.B.'e devredilen 1R:2817 sayılı maden ruhsatının devir işleminin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nca iptal edilerek ruhsatın yeniden K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A,Ş. Adına tesciline ilişkin 17/05/2004 günlü 151136 sayılı işlemin ortadan kalktığından söz edilemeyecektir.

Bu durumda, hukuk alemindeki varlığını koruduğu tartışmasız olan "ruhsatın yeniden K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. Adına tesciline ilişkin" işlemin sonucu olarak IR:2817 sayılı maden işletme ruhsatının K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına tescil edildiğine, ruhsat ile iznin kullanılan ve kullanılmayan tüm sevk fişlerinin ve diğer belgelerin verilmesi gerektiğine ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle;davanın reddine," şeklinde karar vermiştir.

İşbu karara karşı yapılan temyiz başvurusu üzerine Danıştay 8. Dairesi 04.12.2012 gün ve E:2011/1303, K:2012/10051 sayılı ilamı ile özetle;kararın onanmasına karar vermiş, davacı vekilince yapılan karar düzeltme istemi üzerine Danıştay 8.Dairesi 20.11.2013 gün ve E:2013/9585, K:2013/8463 sayılı ilamı ile özetle; karar düzeltme isteminin reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

Davacı K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. vekili Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nı davalı olarak göstermek suretiyle idari yargıda açmış olduğu 30.07.2009 havale tarihli dava dilekçesinde özetle; "Öncelikle müvekkil şirket nezdinde ve zilyetliğinde iken dava konusu işleme esas İstanbul İli Çatalca İlçesi İR 2817 sayılı kum ocağı sahasının 30 Haziran 2009 tarihinde teslim edildiğinden müvekkil şirketçe yaptırılan, maddi değeri yüksek ve gayrimenkul niteliğinde olan birçok yapının 3. şahsın elinde olması ve zarara uğraması halinde müvekkil şirket açısından telafisi imkansız sonuçlar doğuracağından yine idarece yapılan işlemlerin AÇIKÇA hukuka aykırı (feragat edilen ve kesinleşen ilam olması sebebiyle) olması sebebiyle İVEDİ olarak İYUK'nun 27. maddesi gereğince YÜRÜTMENİN DURDURULMASINA karar verilmesini talep etmekteyiz.

İstanbul İli Çatalca İlçesi İR 2817 sayılı KUM OCAĞI işletmesine ait ruhsat; müvekkil şirkete aitken usulsüz

olarak gerçekleştirilen 19.12.2001 tarihli olağanüstü genel kurul ve bu kurulda alınan kararla 3. şahıs M.E.B.'e devredilmiştir.

Bu genel kurulda iş bu toplantıdan haricen haberdar olan şirket ortağı Y.A.genel kurulun usulüne göre yapılmadığını ve alınan kararlara bu sebeple iştirak etmediğini beyan etmiş ve bu beyan şerhini de genel kurul toplantı tutanağına işletmiştir. 19.12.2001 tarihli genel kurul kararı da muhalefet şerhiyle birlikte 28 ARALIK 2001 tarihinde 5454 sayılı ticaret sicil gazetesinde ilan edilmiştir. Sonrasında ise eski yönetim kurulu başkanı ve muhalefet şerhi sahibi Y.A.19.12.2001 tarihli olağan üstü genel kurulun ve alınan kararların iptali için şirket aleyhine dava açmış ve İSTANBUL 3. TICARET MAHKEMESİNİN 16.12.2004 tarihli 2002/7 E.2004/1359 K. Nolu ve 25.01.2005 tarihinde kesinleşen ilamıyla olağan üstü genel kurulu ve alınan kararları iptal ettirmiş ve tekrar yönetim kurulu başkanı sıfatını kazanmıştır.

Bu süreç devam ederken yine eski yönetim kurulu başkanı olan Y.A.tarafından maden ruhsatının iptaline ilişkin olarak hem şirket hem de ruhsatın o günkü sahibi M.E.B.'e görevsiz olan İstanbul 7.Asliye Ticaret Mahkemesinin 2002/1613 E. Dava açmış ancak dosya takip edilmemiş olup 3. şahsın takip etmesiyle 3. şahsın iyi niyetli olduğu gerekçesiyle dava reddedilmiş şirket açısından ise takip edilmediğinden açılmamış sayılmasına karar verilmiştir. (Ticaret sicilde muhalefet şerhi olması sebebiyle genel kurulun usulsüzlüğünden 3.şahsın haberdar olmaması imkansızdır. İyi niyetli bile olsa iyi niyet başka birinin şahsi ve ayni hakkını elinden alınmasına sebep olamaz. 3.şahıs 17.asliye hukuk mahkemesine başvurarak 2006/59 E. dava dosyasıyla genel kurulda alınan kararların tespiti ile iyi niyetle iktisabının tespiti davası açılmış ancak iş bu dava REDDEDİLMİŞ ve 29.04.2009 tarihinde KESİNLEŞMİŞTİR.

Hem şirket eski yönetim kurulu Başkanı Y.A.hem de 3. şahıs M.E.B.'ün her iki kararı idareye ibrazıyla idare iki kararı da incelemiş ve ruhsat devrine dayanak olan işlem iptal edildiğinden İŞLEM YOK HÜKMÜNDE SAYILIP MUTLAK BUTLANLA BATILDIR gerekçesiyle ilamını yani ek 3 de ibraz edilen kararın hak ve hukuka daha uygun olduğunu, nitekim iyi niyetli bile olsa bunun kimsenin kazanılmış ayni hakların elinden alınmasına engel olamayacağı için ruhsat tekrar ŞİRKET adına çıkarılmıştır.

3.şahıs M.E.B. genel kurulun ve alınan kararların iptaline ve bu süreçte iyi niyetli iktisaba ilişkin elinde bulunan ilamlar gereğince davalı idarece genel kurul kararının iptaline ilişkin ek 5 de ibraz edilen kararın uygulanması gerektiği şeklindeki idarenin bu işleminin iptali için İSTANBUL 2.İDARE MAHKEMESİNİN 2005/1879 E. (EK 8) dava dosyasıyla idare aleyhine dava açmış ve iş bu dava "Maddi ve hukuki koşullara uygulanabilir nitelikte olan vargı kararlarının aynen ve gecikmeksizin uygulanmaktan başka bir seçeneği bulunmayan idarenin işleminin hukuka uygun olduğu..." gerekçesiyle REDDEDİLMİŞTİR. Görüldüğü üzere hali hazırda iptali talep edilen işleme dayanak teşkil eden her iki mahkeme ilamı daha önce yine dava konusu edilmiş ve kesinleşen bu iki karardan Olağanüstü Genel Kurul kararının iptali konulu(İSTANBUL 3. TİCARET MAHKEMESİNİN 16.12.2004 tarihli 2002/7 E.2004/1359 K.) ilamı ve bu ilam dolayısıyla yapılan işlemin doğru olduğu konusunda idari mahkemece verilmiş bir karar olduğundan idarenin işlemi hak ve hukuka aykırıdır.

İş bu RED kararı çıktıktan sonra ancak tebliğ aşamasındayken davacı M.E.B. açtığı bu davadan HUMK 91.maddesi gereğince FERAGAT etmiş ancak karar tebliğ edildiğinden, feragat hakkında karar verilememiş ve davacı tarafından karar temyiz edilmiştir. Danıştay 8.Daire 2007/3161 E. Nosuyla temyiz incelemesi yapılmış davacının davasından feragat etmesi sebebiyle "... feragat hakkında da karar verilmek üzere... " şeklindeki gerekçeyle dosyayı bozulmuş ve yerel mahkemeye göndermiştir.

Yerel mahkeme de Danıştay 8. Dairenin bozma ilamına uyarak "' 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 31. maddesine atıfta bulunan HUMK'nun 91. maddesi gereğince "davacı netice-i talebinden vazgeçmiş olduğundan..." davayı FERAGAT sebebiyle REDDETMİŞ ve bu karar KESİNLEŞMİŞTİR.

Bu kararla birlikte yukarıda 2 nolu bendte iptalini istediğimiz işleme dayanak olan ve müvekkil şirkete yapılan tescilin kesinlik kazandığını bu sebeple de davalı idarece de temyiz edilen ve 3.şahıs M.E.B.'e devre ilişkin dayanak olan İstanbul 6.İdare Mahkemesinin 2007/817 E. 2008/2199 K. Nolu ilamına dayanak teşkil eden ilamın kesinleştiğini ve bu sebeple de ruhsatın tekrar müvekkil şirket adına tescilini talep etmemize rağmen bu talebimizde uygun görülmeyerek iş bu karar gerekçe gösterilerek REDDEDİLMİŞTİR.

Davalı idarenin 1 nolu bendteki ilamı baz alarak ruhsatın iptal edilmesi, bu kararda da davalı idarenin müvekkil şirket lehine ruhsat verdiği işlemin BOZULARAK Danıştay'dan geldiğini gerekçe göstermesi, ancak bu ilamda bozulma sebebinin feragat olduğunu davalı idarenin bilmesi ve feragat kararının kendisine tebliğ edildikten ve temsilci sıfatıyla ruhsatın tekrar müvekkil şirkete devrine ilişkin talebimiz olmasına rağmen iş bu talebimiz MKYDY'in 70.maddesi gereğince REDDEDİLMİŞTİR. Bu sebeple de yukarıda Dava konusu kısmında 2. bendte belirtilen İYUK'nun 5. maddesi gereğince 1.bentdeki işlemle aralarında illiyet bağı olan işlemin iptali için de iş bu davayı açma zaruriyeti hasıl olmuştur.

NETİCE İSTEM: Yukarıda arz ve izah ettiğimiz nedenlerle;

1-İYUK'nun 27.maddesi gereğince teminatlı veya teminatsız olarak YÜRÜTMEYİ DURDURMA kararı verilmesine;

2-Davalı idarenin 17.06.2009 tarih ve 4-2689 sayılı işlem ve 14.07.2009 tarih ve 403364 sayı nolu idari işlemlerin İPTALLERİNE

3-Yargılama giderleri ve avukatlık ücretinin karşı tarafa yükletilmesine karar verilmesini saygılarımla arz ve talep ederiz." şeklindeki gerekçesiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İstanbul 5. İdare Mahkemesi: 24.12.2009 gün ve E:2009/1266, K:2009/2115 sayılı kararı ile özetle; "Dava, davacı şirket tarafından İstanbul İli, Çatalca ilçesi dahilinde bulunan Sicil. 3229 (İR:2817) sayılı sahasının üçüncü kişilere devrinin önlenerek söz konusu alana ilişkin maden ruhsat hakkının adına tescil edilmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin 17.06.2009 tarih ve 402689 sayılı işlem ile 14.07.2009 tarih ve 403364 sayılı işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Cumhuriyetin Nitelikleri" başlıklı 2. maddesinde; Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik laik ve sosyal bir Hukuk Devletidir" kuralına yer verilmiş;

"Mahkemelerin Bağımsızlığı" başlıklı 138. maddesinin 4. fıkrasında, " Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme uymak zorundadır; bu organlar ile idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez" hükmüne yer verilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Kararların Sonuçları" başlıklı 28. maddesinin 1. bendinde, "Danıştay, Bölge İdare Mahkemeleri, İdare ve Vergi Mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idare tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez. Ancak, haciz ve ihtiyati haciz uygulamaları ile ilgili davalarda verilen kararlar hakkında bu kararların kesinleşmesinden sonra idarece işlem tesis edilir" kuralı hüküm altına alınmıştır.

3213 sayılı Maden Kanunu'nun "Hakların Bölünmezliği, Devri ve İntikali" başlıklı 5. maddesinde; maden ruhsatları ve buluculuk hakkının devredilebileceği hükme bağlanmış olup, Maden Kanunu'na dayalı olarak çıkartılan Maden Yönetmeliği'nin "Devir" başlıklı 70. maddesinde, maden ruhsat ve sertifikalarının talep halinde , hukuki bir sakınca bulunmadığı takdirde, Maden Kanunu'nun 6. maddesindeki maden haklarını kullanma ile ilgili şartları taşıyan gerçek veya tüzel kişilere Genel Müdürlükçe devir edilebileceği, ruhsatı veya sertifikayı devir alacak kişinin, devir alacağı ruhsata dair Kanundan doğan bütün hak ve vecibelerini ruhsata uygulanmış yaptırımlar ile yükümlülükleri kabul ettiğini ruhsat sahibinin de ruhsatını bütün hak ve vecibeleri ile devir etmek istediğini belirten Ek-form 15 ' teki örnek dilekçe ile Genel Müdürlüğe müracaat etmeleri gerektiği...." hükme bağlanmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; İstanbul ili, Çatalca ilçesi, Ormanlı Köyü Mevkiinde bulunan kuvars kumu madeni çıkartılan İR 2817 (sicil:3229) maden sahasının ve ruhsatının davacı şirkete ait olduğu, davacı şirketin 08.06.2001 tarihli olağan genel kurul toplantısında yönetim kurulu üyeliklerine 3 yıl süre ile Y.A., B.Ö. ve M.B.'ın seçildikleri, davacı şirketin 19.12.2001 tarihli olağanüstü genel kurul toplantısında ise yönetim Kurulu üyeliklerine N.K., T.S., A.A.'ın 3 yıl süre ile seçildikleri, yönetim kurulu üyeliğine seçilen N.K.'ın C.D.'ye vermiş olduğu vekaletname ile şirketi M.E.B.'e 26.02.2002 günlü Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü işlemi ile devrettiği, davacı şirketin eski yönetim kurulu üyesi olan Y.A.'ın İstanbul 3. Asliye Ticaret Mahkemesi'nde 19.12.2001 günlü olağanüstü genel kurul toplantısının iptali istemiyle açtığı davada; Mahkemenin 16.12.2004 gün, E:2002/7, K:2004/1359 sayılı kararı ile davanın kabulüne ve 19.12.2001 günlü olağanüstü genel kurul kararının geçersiz olması nedeni ile iptaline karar verildiği, bu arada davacı şirketin ortağı Y.A.'ın M.E.B. ve K. Yapı ve Maden San. Ve Tic.A.Ş. aleyhine "Maden İşletme Ruhsatının Devrinin İptali" istemiyle İstanbul Asliye 7. Ticaret Mahkemesi'nde açtığı davada Mahkemenin 14.12.2006 tarihinde kesinleşen 31.10.2006 tarih ve E:2002/1613, K:2006/633 sayılı kararı ile "davalı M.E.B.'ün iyi niyetle iktisap eden üçüncü şahıs olduğu sabit olduğuna göre, bu iktisap öncesi yapılan ve geçersiz olduğu anlaşılarak iptal edilen olağanüstü genel kurulda alınan kararların, davalıya yapılan devir işlemini etkileyip etkilemeyeceğinin tartışma konusu olduğu, ancak tüm bu usulsüz işlemlerin ticaret sicilinde tescil ve ilan edildiği, davalının da buna dayanarak mülkiyet iktisap ettiği, ticaret sicilinde ilan edilen hususların üçüncü şahıslar bakımından bağlayıcı olduğu ve iyi niyetli üçüncü şahıs olarak hak iktisap eden davalı M.E.B. aleyhine açılan davanın haksız olduğu ve davalı aleyhine oluşan tescilin korunması gerektiği" gerekçesiyle M.E.B. aleyhindeki davanın reddine karar verildiği; bu arada İstanbul 3.Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 16.12.2004 gün, E:2002/7, K:2004/1359 sayılı kararına istinaden M.E.B. adına tescil edilen ruhsat iptal edilerek maden ruhsatının davacı şirket adına tescil edildiği, ardından M.E.B.'ün maden ruhsatının İstanbul 3. Asliye Ticaret Mahkemesi kararı gereğince davacı şirket adına tesciline ilişkin işleme karşı açtığı iptal davasında İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nin 28.06.2005 tarih ve E:2005/1879 sayılı dosyasında verdiği yürütmenin durdurulması isteminin savunmaya kadar kabulüne ilişkin karar üzerine ruhsatın tekrar M.E.B. adına tescil edildiği, mahkemenin 17.10.2005 tarihli yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin kararı üzerine ruhsatın tekrar davacı şirket adına tescil edildiği, mahkemece 13.02.2007 gün ve E:2005/1879, K:2007/387 sayılı esas kararı ile davanın reddine karar verildiği ve kararın davacı M.E.B. tarafından temyiz edildiği; söz konusu dava henüz kesinleşmemişken dava konusu ruhsatın İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin 31.10.2006 tarih ve E:2002/1613, k:2006/633 sayılı kararı esas alınarak tekrar M.E.B. adına tescil edildiği, bu tescil işleminin iptali istemiyle ise davacı şirket tarafından İstanbul 1. İdare Mahkemesinin E:2007/309 sayılı dosyasında açılan davada mahkemenin 29.06.2007 gün ve K:2007/l675 sayılı kararı ile "dava konusu hukuki uyuşmazlığın nedenini teşkil eden IR 2817 sayılı maden sahasının işletme ruhsatının İstanbul 2. idare Mahkemesinin 13.02.2007 gün ve E:2005/1879, K:2007/387 sayılı kararı doğrultusunda M.E.B. adına yapılan maden siciline tescilin iptal edilerek 13.04.2007 günlü işlemle davacı şirket adına sicile tecil edildiği anlaşıldığından ortada yürütülmesi gereken bir işlem kalmadığı" gerekçesiyle karar verilmesine yer olmadığı şeklinde sonuçlandığı, ve İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 13.02.2007 gün ve E:2005/1879, K:2007/387 sayılı kararı doğrultusunda söz konusu ruhsatın 16.04.2007 tarihli işlemle davacı şirket adına tescil edildiğine ilişkin bilginin M.E.B.'e tebliğ edilmesi üzerine, söz konusu tescil işleminin iptali istemiyle M.E.B. tarafından İstanbul 6. idare Mahkemesinin 2007/817 esas sayılı dosyasında dava açıldığı, bu arada M.E.B. tarafından temyiz edilen İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 13.02.2007 gün ve E:2005/1879, K:2007/387 sayılı kararının temyiz aşamasında M.E.B. tarafından davadan feragat edilmesi sebebiyle Danıştay 8. Dairesinin 07.11.2007 gün E:2007/3161, K:2007/5820 sayılı kararı ile "feragat istemi göz önüne alınarak yeniden bir karar verilmesi gerektiği" gerekçesiyle bozulması üzerine, İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 26.03.2009 gün E:2009/507, K:2009/554 sayılı " feragat nedeniyle karar verilmesine yer olmadığına" kararı verildiği; bunun üzerine ise İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 13.02.2007 gün ve E:2005/1879, K:2007/387 sayılı kararı doğrultusunda söz konusu ruhsatın 16.04.2007 tarihli işlemle davacı şirket adına tescil edildiğine ilişkin bilginin M.E.B.'e tebliğ edilmesi üzerine, söz konusu tescil işleminin iptali istemiyle M.E.B. tarafından İstanbul 6. idare Mahkemesine açtığı davada mahkemenin 29.12.2008 gün ve E:2007/817, K:2008/2199 sayılı kararında " idarelere mahkeme kararının uygulanması yönünde bir takdir hakkı tanınmadığı açık olmakla birlikte Mahkeme kararı uyarınca

tesis edilen işlemin dayanağı Mahkeme kararının temyiz incelemesi sonucunda bozulmuş olması karşısında yasal dayanağı kalmayan dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varıldığı" gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar vermesi üzerine, dava konusu edilen işlemler ile IR 2817 sayılı ruhsatın davacı şirket adına tescil işleminin iptal edilerek M.E.B. adına tesciline karar verilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, davacı şirket adına maden işletme ruhsatının devrini sağlayan İstanbul Asliye 3. Ticaret Mahkemesi kararı, sadece 19.12.2001 tarihli olağanüstü genel kurul kararının iptaline yönelik bir karar olup, dava konusu maden sahası ile ilgili mülkiyet uyuşmazlığını çözer nitelikte bir karar olmadığı gibi; davacı şirketin ortağı Y.A.'ın M.E.B. ve K. Yapı ve Maden San. ve Tic.A.Ş. aleyhine "Maden İşletme' Ruhsatının Devrinin İptali" istemiyle İstanbul Asliye 7. Ticaret Mahkemesi'nde açtığı davada, Mahkemenin 14.12.2006 tarihinde kesinleşen 31.10.2006 tarih ve E:2002/1613, K:2006/633 sayılı kararında mahkemece mülkiyete dair uyuşmazlık kesin olarak karara bağlanmış olup, söz konusu kararda iyi niyetli üçüncü şahıs olarak hak iktisap eden M.E.B. aleyhine açılan davanın reddine karar verildiği anlaşıldığından, bakılan davanın reddi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine," şeklinde karar vermiştir.

İşbu karara karşı yapılan temyiz başvurusu üzerine Danıştay 8. Dairesi 13.07.2010 gün ve E:2010/681, K:2010/4199 sayılı ilamı ile özetle; "Uyuşmazlık, İstanbul İli, Çatalca İlçesi içinde bulunan İR:2817 (Sicil 3229) sayılı sahanın üçüncü kişilere devrinin önlenerek söz konusu alana ilişkin maden ruhsat hakkının adına tescil edilmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün 17.06.2009 gün ve 402689/19621 sayılı işlemi ile 14.07.2009 gün ve 403364-48470 sayılı işleminin iptali isteminden doğmuştur.

5177 sayılı Yasayla değişik 3213 sayılı Maden Yasasının 1. maddesinde," bu Kanun madenlerin aranması işletilmesi, üzerinde hak sahibi olunması ve terk edilmesi ile ilgili esas ve usulleri düzenler." kuralına yer verilmiş, 5. maddesinde; maden ruhsatları ve bulucuk hakkının devredilebileceği hükme bağlanmış, 24. maddesinde işletme ruhsatı ve madenin işletilmesinde uygulanacak kurallar belirlenmiş, 27. maddesinde ise "işletme izni devredilemez. İşletme ruhsatı bir bütün olarak ve Yönetmelikte belirtilecek esaslar çerçevesinde devredilebilir." Kuralı getirilmiş, Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliğinde de Maden Yasasının uygulanması ile ilgili usul ve esaslar düzenlenmiş ve anılan Yönetmeliğin "Devir" başlıklı 70. maddesinde, maden ruhsat ve sertifikalarının talep halinde, hukuki bir sakınca bulunmadığı takdirde, Maden Yasasının 6. maddesindeki maden haklarını kullanma ile ilgili şartları taşıyan gerçek veya tüzel kişilere Genel Müdürlükçe devir edilebileceği, ruhsatı veya sertifikayı devir alacak kişinin, devir alacağı ruhsata dair yasadan doğan bütün hak ve vecibelerini ruhsata uygulanmış yaptırımlar ile yükümlülükleri kabul ettiğini ruhsat sahibinin dilekçe ile Genel Müdürlüğe müracaat etmeleri gerektiği..." kuralına yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, İstanbul İli, Çatalca İlçesi, Ormanlı Köyü mevkiinde bulunan kuvars kumu madeni çıkartılan İR:2817 (Sicil 3229) maden sahasının ve ruhsatının davacı şirkete ait olduğu, davacı şirketin 08.06.2001 tarihli olağan genel kurul toplantısında yönetim kurulu üyeliklerine 3 yıl süre ile Y.A., B.Ö. ve M.B.'ın seçildikleri, 19.12.2001 tarihli olağanüstü genel kurul toplantısında ise yönetim kurulu üyeliklerine N.K., T.S., A.A.'ın 3 yıl süre ile seçildikleri, yönetim kurulu üyeliğine seçilen N.K.'ın C.D.'ye vermiş olduğu vekaletname ile şirketi M.E.B.'e 26.02.2002 günlü Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün onay işlemi ile devrettiği, davacı şirketin eski yönetim kurulu üyesi olan Y. A.'ın İstanbul 3. Asliye Ticaret Mahkemesinde 19.12.2001 günlü olağanüstü genel kurul toplantısının iptali istemiyle açtığı davada; 16.12.2004 gün ve E:2002/7, K:2004/1359 sayılı karar ile davanın kabulüne ve 19.12.2001 günlü olağanüstü genel kurul toplantısının iptaline karar verildiği, bu karara istinaden M.E.B. adına tescil edilen ruhsat iptal edilerek maden ruhsatın K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına tescil edildiği, M.E.B. tarafından K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin uhdesinde iken adına devredilen İR.2817 sayılı maden ruhsatının devir işleminin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca iptal edilerek, ruhsatın yeniden K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş adına tesciline ilişkin 17.5.2004 günlü ve 151136 sayılı" işleminin iptali istemiyle dava açıldığı, İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 13.2.2007 gün ve E:2005/1879, K:2007/387 sayılı kararı ile "maden ruhsatı devrine esas teşkil eden devir iradesinin temelini oluşturan şirket olağanüstü genel kurulu ve kurulda alınan kararlar kesinleşmiş yargı kararı ile iptal edildiğinden anılan yargı kararını uygulamaktan başka seçeneği olmayan idarenin dayanaksız kalan ruhsat devrinin iptaline ilişkin olarak tesis ettiği işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı" gerekçesiyle davanın reddine karar verildiği, bu kararın temyizi aşamasında davacı M.E.B.'ün davadan feragat etmesi nedeniyle Danıştay 8.Dairesinin 07.11.2007 tarih ve E:2007/3161 K:2007/5820 sayılı kararı ile davacının feragat istemi hakkında karar verilmesi gerektiği gerekçesiyle kararın bozularak Mahkemesine gönderildiği, bozma kararına uyularak İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 26.03.2009 tarih ve E:2009/507 K:2009/554 sayılı kararı ile feragat nedeniyle karar verilmesine yer olmadığına karar verildiği, bu arada K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin ortağı olan Y.A.'ın, M.E.B. ve K. Yapı ve Maden Sanayi ve Tic.A.Ş. aleyhine "Maden İşletme Ruhsatının Devrinin İptali" istemiyle İstanbul Asliye 7. Ticaret Mahkemesinde dava açtığı, bu davada, Mahkemenin 14.12.2006 tarihinde kesinleşen 31.10.2006 tarih ve E:2002/1613, K:2006/633 sayılı kararı ile "davalı M.E.B.'ün iyi niyetle iktisap eden üçüncü şahıs olduğuna göre, bu iktisap önceki yapılan ve geçersiz olduğu anlaşılarak iptal edilen olağanüstü genel kurulda alınan kararların, davalıya yapılan devir işlemini etkileyip etkilemeyeceğinin tartışma konusu olduğu, ancak tüm usulsüz işlemlerin ticaret sicilinde ilan edilen hususların üçüncü şahıslar bakımından bağlayıcı olduğu ve iyi niyetli üçüncü şahıs olarak hak iktisap eden davalı M.E.B. aleyhine açılan davanın haksız olduğu ve davalı aleyhine oluşan tescilin korunması gerektiği" gerekçesiyle M.E.B. aleyhindeki davanın reddine karar verildiği, diğer yandan, İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 26.03.2009 tarih ve E:2009/507 K:2009/554 sayılı kararı ile feragat nedeniyle karar verilmesine yer olmadığına kararı üzerine "maden işletme ruhsatının K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına tescil edildiğine, ruhsat ve iznin kullanılan ve kullanılmayan tüm sevk fişlerinin ve diğer belgelerin verilmesi gerektiğine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün 19.04.2007 gün ve 12673 sayılı işleminin" tebliği sonucunda M.E.B. tarafından anılan işlemin iptali istemiyle dava açıldığı, İstanbul 6. İdare Mahkemesi'nin 29.12.2008 gün ve E:2007/817, K:2008/2199

sayılı kararı ile " İstanbul 7. Ticaret Mahkemesi'nin 31.01.2006 tarihli kararı doğrultusunda yeniden M.E.B. adına düzenlenmiş ise de İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 13.01.2007 gün ve E:2005/1879, K:2007/387 sayılı kararı feragat hakkında bir karar verilmek üzere Danıştay Sekizinci Dairesinin 07.11.2007 gün ve E:2007/3161, K:2007/5820 sayılı kararı ile bozulduğundan, İdarelere Mahkeme kararının uygulanması yönünde bir takdir hakkı tanınmadığı açık olmakla birlikte, Mahkeme kararı uyarınca tesis edilen işlemin dayanağı Mahkeme kararının temyiz incelemesi sonucunda bozulmuş olması karşısında yasal dayanağı kalmayan dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varıldığı "gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verildiği, söz konusu kararın Dairemizin 13.07.2010 gün ve E:2010/3122, K:2010/4198 sayılı kararı ile "dava konusu işleme dayanak alınan İstanbul 2.idare Mahkemesinin 13.02.2007 tarih ve K.2007/387 sayılı kararında davadan feragat edilmiş ise de ortada işin esasına yönelik bir mahkeme kararının bulunmaması, işlemin iptal edilmemesi, geri alınmaması nedeniyle davaya konu işlemin ortadan kalktığından söz edilemeyeceğinden, hukuk alemindeki varlığını koruduğu tartışmasız olan söz konusu işlemin sonucu olarak İR:2817 sayılı maden işletme ruhsatının K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına tescil edildiğine, ruhsat ile iznin kullanılan ve kullanılmayan tüm sevk fişlerinin ve diğer belgelerin verilmesi gerektiğine ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı" gerekçesiyle iptale ilişkin kararın bozulduğu anlaşılmaktadır.

İdare Mahkemesince; olayda, davacı şirket adına maden işletme ruhsatının devrini sağlayan İstanbul Asliye 3. Ticaret Mahkemesi kararı, sadece 19.12.2001 tarihli olağanüstü genel kurul kararının iptaline yönelik bir karar olup, dava konusu maden sahası ile ilgili mülkiyet uyuşmazlığını çözer nitelikte bir karar olmadığı gibi, davacı şirketin ortağı Y.A.'ın, M.E.B. ve K. Yapı ve Maden Sanayi ve Tic.A.Ş. aleyhine "Maden İşletme Ruhsatının Devrinin İptali" istemiyle İstanbul Asliye 7. Ticaret Mahkemesinde açtığı davada, 14.12.2006 tarihinde kesinleşen 31.10.2006 tarih ve E:2002/1613, K:2006/633 sayılı kararında Mahkemece mülkiyete dair uyuşmazlık kesin olarak karara bağlanmış olup, söz konusu kararda iyi niyetli üçüncü şahıs olarak hak iktisap eden M.E.B. aleyhine açılan davanın reddine karar verildiği gerekçesiyle temyizen bakılan davanın reddine karar verilmiştir.

Yukarıda bahsedilen Maden Yasası ve Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği'nin birlikte değerlendirilmesinden, maden işletme ruhsatının iptaline ve tescile ilişkin hususlar idarece verilecek karar sonucunda oluşmaktadır.

Şu hale göre, söz konusu işleme ilişkin olarak çıkacak uyuşmazlıkların idari yargı yerinde inceleneceği, Ticaret Mahkemesince bu konuda karar verilemeyeceği, İstanbul 7.Ticaret Mahkemesi'nin 31.10.2006 tarih ve E:2002/1613 K:2006/633 sayılı kararı ile iyi niyetli üçüncü kişi olarak iktisap eden davacı M.E.B. adına yapılan tescilin korunması gerektiği yolundaki kararının ancak tazminat davasının dayanağı olacağı açıktır.

Bu durumda, davaya konu İR:2817 sayılı maden işletme ruhsatının K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına tescil edildiğine, ruhsat ve iznin kullanılan ve kullanılmayan tüm sevk fişlerinin ve diğer belgelerin verilmesi gerektiğine ilişkin" Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün 19.04.2007 gün ve 12673 sayılı işlemi Dairemizin 13.07.2010 gün ve E:2010/3122, K:2010/4198 sayılı kararı ile hukuka uygun bulunduğundan, sahanın K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına tescil edilmesi gerekeceği de tabiidir.

O itibarla, anılan sahanın üçüncü kişilere devrinin önlenerek söz konusu alana ilişkin maden ruhsat hakkının K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına tescil edilmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün dava konusu işleminde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, İstanbul 5. İdare Mahkemesi kararının bozulmasına ve dosyanın yeniden bir karar verilmek üzere anılan Mahkemeye gönderilmesine" şeklindeki gerekçesiyle hükmün bozulmasına karar vermiş, davalılar vekillerince karar düzeltme talebinde bulunulması üzerine Danıştay 8. Dairesi 15.03.2011 gün ve E:2010/9532, K:2011/1595 sayılı ilamı özetle; karar düzeltme isteminin reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

Bu aşamadan sonra söz konusu dava dosyası İstanbul 5. İdare Mahkemesinin 2011/1131 Esas sırasına kaydedilmiştir.

İstanbul 5. İdare Mahkemesi: Danıştay'ın bozma ilamına uyduktan sonra 29.12.2011 gün ve E:2011/1131, K:2011/2253 sayılı kararı ile özetle; "5177 sayılı Yasayla değişik 3213 sayılı Maden Yasasının 1. maddesinde, " bu Kanun madenlerin aranması işletilmesi, üzerinde hak sahibi olunması ve terk edilmesi ile ilgili esas ve usulleri düzenler." kuralına yer verilmiş, 5. maddesinde; maden ruhsatları ve buluculuk hakkının devredilebileceği hükme bağlanmış, 24. Maddesinde işletme ruhsatı ve madenin işletilmesinde uygulanacak kurallar belirlenmiş, 27. maddesinde ise "işletme izni devredilemez, işletme ruhsatı bir bütün olarak ve Yönetmelikte belirtilecek esaslar çerçevesinde devredilebilir." kuralı getirilmiş, Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliğin "Devir" başlıklı 70. maddesinde, maden ruhsat ve sertifikalarının talep halinde, hukuki bir sakınca bulunmadığı takdirde, Maden Yasasının 6. maddesindeki maden haklarını kullanma ile ilgili şartları taşıyan gerçek veya tüzel kişilere Genel Müdürlükçe devir edilebileceği, ruhsatı veya sertifikayı devir alacak kişinin,devir alacağı ruhsata dair yasadan doğan bütün hak ve vecibelerini ruhsata uygulanmış yaptırımlar ile yükümlülükleri kabul ettiğini ruhsat sahibinin dilekçe ile Genel Müdürlüğe müracaat etmeleri gerektiği..." kuralına yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; İstanbul ili, Çatalca İlçesi, Ormanlı Köyü Mevkiinde bulunan kuvars kumu madeni çıkartılan İR 2817 (sicil:3229) maden sahasının ve ruhsatının davacı şirkete ait olduğu, davacı şirketin 08.06.2001 tarihli olağan genel kurul toplantısında yönetim kurulu üyeliklerine 3 yıl süre ile Y.A., B.Ö. ve M.B.'ın seçildikleri, davacı şirketin 19.12.2001 tarihli olağanüstü genel kurul toplantısında ise yönetim Kurulu üyeliklerine N.K., T.S., A.A.'ın 3 yıl süre ile seçildikleri, yönetim kurulu üyeliğine seçilen N.K.'ın C.D.'ye vermiş olduğu vekaletname ile şirketi M.E.B.'e 26.02.2002 günlü Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü işlemi ile devrettiği, davacı şirketin eski yönetim kurulu üyesi olan Y.A.'ın İstanbul 3. Asliye Ticaret Mahkemesi'nde 19.12.2001 günlü olağanüstü genel kurul toplantısının iptali istemiyle açtığı davada; Mahkemenin 16.12.2004 gün, E:2002/7, K:2004/1359 sayılı kararı ile davanın kabulüne ve 19.12.2001 günlü olağanüstü genel kurul kararının geçersiz olması nedeni ile iptaline karar verildiği, bu arada davacı şirketin ortağı Y.A.'ın M.E.B. ye K. Yapı ye Maden San. Ve Tic.A.Ş. aleyhine "Maden İşletme Ruhsatının Devrinin iptali" istemiyle İstanbul Asliye 7. Ticaret Mahkemesi'nde açtığı davada

Mahkemenin 14.12.2006 tarihinde kesinleşen 31.10.2006 tarih ve E'2002/1613, K:2006/633 sayılı kararı ile "davalı M.E.B.'ün iyi niyetle iktisap eden üçüncü şahıs olduğu sabit olduğuna göre, bu iktisap öncesi yapılan ve geçersiz olduğu anlaşılarak iptal edilen olağanüstü genel kurulda alınan kararların , davalıya yapılan devir işlemini etkileyip etkilemeyeceğinin tartışma konusu olduğu, ancak tüm bu usulsüz işlemlerin ticaret sicilinde tescil ve ilan edildiği, davalının da buna dayanarak mülkiyet iktisap ettiği, ticaret sicilinde ilan edilen hususların üçüncü şahıslar bakımından bağlayıcı olduğu ve iyi niyetli üçüncü şahıs olarak hak iktisap eden davalı M.E.B. aleyhine açılan davanın haksız olduğu ve davalı aleyhine oluşan tescilin korunması gerektiği" gerekçesiyle M.E.B. aleyhindeki davanın reddine karar verildiği; bu arada İstanbul 3. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 16.12.2004 gün, E:2002/7, K:2004/1359 sayılı kararına istinaden M.E.B. adına tescil edilen ruhsat iptal edilerek maden ruhsatının davacı şirket adına tescil edildiği, ardından M.E.B.'ün maden ruhsatının İstanbul 3. Asliye Ticaret Mahkemesi kararı gereğince davacı şirket adına tesciline ilişkin işleme karşı açtığı iptal davasında İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nin 28.06.2005 tarih ve E:2005/1879 sayılı dosyasında verdiği yürütmenin durdurulması isteminin savunmaya kadar kabulüne ilişkin karar üzerine ruhsatın tekrar M.E.B. adına tescil edildiği, mahkemenin 17.10.2005 tarihli yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin kararı üzerine ruhsatın tekrar davacı şirket adına tescil edildiği, mahkemece 13.02.2007 gün ve E:2005/1879, K.2007/387 sayılı esas kararı ile davanın reddine karar verildiği ve kararın davacı M.E.B. tarafından temyiz edildiği; söz konusu dava henüz kesinleşmemişken dava konusu ruhsatın İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin 31.10.2006 tarih ve E:2002/l613, k:2006/633 sayılı kararı esas alınarak tekrar M.E.B. adına tescil edildiği, bu tescil işleminin iptali istemiyle ise davacı şirket tarafından İstanbul 1. İdare Mahkemesinin E:2007/309 sayılı dosyasında açılan davada mahkemenin 29.06.2007 gün ve K:2007/l 675 sayılı kararı ile "dava konusu hukuki uyuşmazlığın nedenini teşkil eden IR 2817 sayılı maden sahasının işletme ruhsatının İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 13.02.2007 gün ve E:2005/1879, K:2007/387 sayılı kararı doğrultusunda M.E.B. adına yapılan maden siciline tescilin iptal edilerek 13.04.2007 günlü işlemle davacı şirket adına sicile tecil edildiği anlaşıldığından ortada yürütülmesi gereken bir işlem kalmadığı" gerekçesiyle karar verilmesine yer olmadığı şeklinde sonuçlandığı, ve İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 13.02.2007 gün ve E:2005/1879, K:2007/387 sayılı kararı doğrultusunda söz konusu ruhsatın 16.04.2007 tarihli işlemle davacı şirket adına tescil edildiğine ilişkin bilginin M.E.B.'e tebliğ edilmesi üzerine, söz konusu tescil işleminin iptali istemiyle M.E.B. tarafından İstanbul 6. idare Mahkemesinin 2007/817 esas sayılı dosyasında dava açıldığı, bu arada M.E.B. tarafından temyiz edilen İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 13.02.2007 gün ve E:2005/1879, K:2007/387 sayılı kararının temyiz aşamasında M.E.B. tarafından davadan feragat edilmesi sebebiyle Danıştay 8. Dairesinin 07.11.2007 gün E:2007/3161, K:2007/5820 sayılı kararı ile "feragat istemi göz önüne alınarak yeniden bir karar verilmesi gerektiği" gerekçesiyle bozulması üzerine, İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 26.03.2009 gün E:2009/507, K:2009/554 sayılı " feragat nedeniyle karar verilmesine yer olmadığına" kararı verildiği; bunun üzerine ise İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 13.02.2007 gün ve E:2005/l 879, K:2007/387 sayılı kararı doğrultusunda söz konusu ruhsatın 16.04.2007 tarihli işlemle davacı şirket adına tescil edildiğine ilişkin bilginin M.E.B.'e tebliğ edilmesi üzerine, söz konusu tescil işleminin iptali istemiyle M.E.B. tarafından İstanbul 6. İdare Mahkemesine açtığı davada mahkemenin 29.12.2008 gün ve E:2007/817, K:2008/2199 sayılı kararında " idarelere mahkeme kararının uygulanması yönünde bir takdir hakkı tanınmadığı açık olmakla birlikte Mahkeme kararı uyarınca tesis edilen işlemin dayanağı Mahkeme kararının temyiz incelemesi sonucunda bozulmuş olması karşısında yasal dayanağı kalmayan dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varıldığı" gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar vermesi üzerine, dava konusu edilen işlemler ile İR 2817 sayılı ruhsatın davacı şirket adına tescil işleminin iptal edilerek M.E.B. adına tesciline karar verilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda bahsedilen Maden Yasası ve Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği'nin birlikte değerlendirilmesinden, maden işletme ruhsatının iptaline ve tescile ilişkin hususlar idarece verilecek karar sonucunda oluşmaktadır.

Şu hale göre, söz konusu işleme ilişkin olarak çıkacak uyuşmazlıkların idari yargı yerinde inceleneceği, Ticaret Mahkemesince bu konuda karar verilemeyeceği, İstanbul 7.Ticaret Mahkemesi'nin 31.10.2006 tarih ve E:2002/l613 K:2006/633 sayılı kararı ile iyi niyetli üçüncü kişi olarak iktisap eden davacı M.E.B. adına yapılan tescilin korunması gerektiği yolundaki kararının ancak tazminat davasının dayanağı olacağı açıktır.

Bu durumda, davaya konu İR:2817 sayılı maden işletme ruhsatının K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına tescil edildiğine, ruhsat ve iznin kullanılan ve kullanılmayan tüm sevk fişlerinin ve diğer belgelerin verilmesi gerektiğine ilişkin" Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden işleri Genel Müdürlüğü'nün 19.04.2007 gün ve 12673 sayılı işlemi Danıştay 8.Dairesi'nin 13.07.2010 gün ve E:2010/3122, K:2010/4198 sayılı kararı ile hukuka uygun bulunduğundan, sahanın K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına tescil edilmesi gerekeceği de tabiidir.

Bu durumda, anılan sahanın üçüncü kişilere devrinin önlenerek söz konusu alana ilişkin maden ruhsat hakkının K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş adına tescil edilmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden işleri Genel Müdürlüğü'nün dava konusu işleminde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin iptaline," şeklinde karar vermiştir.

İşbu karara karşı yapılan temyiz başvurusu üzerine Danıştay 8. Dairesi 30.10.2013 gün ve E:2012/4425, K:2013/7331 sayılı ilamı ile özetle; kararın onanmasına karar vermiş, davalı vekilince yapılan karar düzeltme istemi üzerine Danıştay 8.Dairesi 10.09.2014 gün ve E:2014/3597, K:2014/6195 sayılı ilamı ile özetle; karar düzeltme isteminin reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI"1) Davacı tarafından, adına devredilen maden işletme ruhsatının iptaline ilişkin 19.4.2007 gün ve 401990 sayılı işlemin iptali istemiyle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına ve davalı idare yanında davaya katılan K. Yapı ve Maden Sanayi ve Tic. A.Ş.'ne karşı açılan davada; dava konusu işlemin iptaline karar veren İstanbul 6. İdare Mahkemesi kararının Danıştay Sekizinci Dairesince bozulması üzerine bozma kararına uyulmak suretiyle davanın reddine ilişkin olarak verilen İstanbul 6. İdare Mahkemesinin 12.11.2010 gün ve E:2010/2271, K:2010/1874 sayılı kararı; Danıştay Sekizinci Dairesinin 4.12.2012 gün ve E:2011/1303, K:2012/10051 sayılı kararı ile onanarak kararın düzeltilmesi istemi de aynı Dairenin 20.11.2013 gün ve E:2013/9585, K:2013/8463 sayılı kararı ile

reddedilerek kesinleşmiştir.

2) Davacı K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından, üçüncü kişilere devrinin önlenerek maden ruhsat hakkının adına tescil edilmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 17.6.2009 gün ve 42689 sayılı işlem ile söz konusu ruhsatın M.E.B.'e devrine ilişkin 14.7.2009 gün ve 403364 sayılı işlemin iptali istemiyle davalı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına ve davalı idare yanında davaya katılan M.E.B.'e karşı açılan davanın reddine ilişkin İstanbul 5. İdare Mahkemesi kararının Danıştay Sekizinci Dairesince bozulması üzerine bozma kararına uyularak dava konusu işlemin iptaline ilişkin olarak verilen İstanbul 5. İdare Mahkemesinin 29.12.2011 gün ve E:2011/1131, K:2011/2253 sayılı kararı; Danıştay Sekizinci Dairesinin 30.10.2013 gün ve E:2012/4425, K:2013/7331 sayılı kararı ile onanarak, kararın düzeltilmesi istemi de aynı Dairenin 10.9.2014 gün ve E:2014/3597, K:2014/6195 sayılı kararı ile reddedilerek kesinleşmiştir.

3) Davacı Y.A.tarafından, maden işletme ruhsatının devrinin iptali istemiyle davalılar M.E.B. ve K. Yapı ve Maden San. ve Tic. A.Ş.'ne karşı açılan davada, davalı K. Yapı ve Maden San. ve Tic. A.Ş. aleyhindeki davanın takipsiz bırakıldığı ve 3 ay içinde yenilenmediği nedeniyle açılmamış sayılmasına, davalı M.E.B. aleyhindeki davanın ise yerinde görülmediğinden reddine ilişkin İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin 31.10.2006 gün ve E:2002/1613, K:2006/633 sayılı kararı 14.12.2006 tarihinde temyiz edilmeden kesinleşmiştir.

Adli ve idari yargı kararları arasında oluştuğu ileri sürülen hüküm uyuşmazlığının çözümü için öncelikle hüküm uyuşmazlığının oluşup oluşmadığının belirlenmesi gerekir.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 2592 sayılı Kanun ile değişik 24. maddesinin 1. fikrasında, "Vinci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir." hükmü yer almaktadır.

Anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için ;

a) Uyuşmazlık yaratan hükümlerin adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisi tarafından verilmesi,

b) Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,

c) Her iki kararın da kesinleşmiş olması,

d) Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,

e) Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması,

koşullarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen kararların incelenmesinden, adli ve idari yargı yerlerince verilmiş ve idari yargı yerlerince verilen kararların yasa yollarına başvurularak, adli yargı yerince verilen kararın ise yasal yollara başvurulmaksızın kesinleşmiş olduğu, bu kararlarda M. E.B.yönünden de taraflardan en az birinin aynı olduğu ve bu kararlarda davanın esasının hükme bağlandığı anlaşılmaktadır.

Her iki vargı verinde açılan davalar konu ve sebep yönünden incelendiğinde ;

İdari yargı verinde ;

1) Davacı M.E.B. adına devredilen maden işletme ruhsatının iptaline ilişkin 19.4.2007 gün ve 401990 sayılı işlemin iptali istemiyle açılan davada; Danıştay Sekizinci Dairesinin bozma kararına uyulmak suretiyle İstanbul 6. İdare Mahkemesinin 12.11.2010 gün ve E:2010/2271, K:2010/1874 sayılı kararı ile, K. Yapı ve Maden San. ve Tic. A.Ş.'ne ait olan maden işletme ruhsatının 26.2.2002 tarihinde davacıya devredildiği, 19.12.2001 tarihli şirketin olağanüstü genel kurul kararlarının iptali istemiyle İstanbul 3. Asliye Ticaret Mahkemesinde, davacı adına yapılan ruhsat devrinin iptali istemiyle İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinde dava açıldığı, İstanbul 3. Asliye Ticaret Mahkemesinin olağanüstü genel kurul kararlarının iptaline yönelik olarak verdiği kesinleşmiş kararı üzerine davacı adına düzenlenmiş olan ruhsatın iptal edilerek söz konusu ruhsatın yeniden şirket adına tescil edildiği, bu işleme karşı İstanbul 2. İdare Mahkemesinde dava açıldığı ve bu dava devam ederken İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesince iyi niyetli üçüncü kişi olarak hak iktisap eden M. E.B.adına yapılan tescilin korunması gerektiği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmesi üzerine ruhsatın yeniden davacı adına düzenlendiği, İstanbul 2. İdare Mahkemesinde açılan dava da ise İstanbul 3. Asliye Ticaret Mahkemesi kararı uyarınca verilen karar doğrultusunda davacı adına verilen ruhsatın iptal edilerek şirket adına düzenlemesi yönünde tesis edilen işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verildiği, İstanbul 2. İdare Mahkemesinin verdiği bu karar üzerine dava konusu işlem ile davacının ruhsatının iptal edilerek şirket adına yeniden ruhsat düzenlendiği, dava konusu işlemin dayanağı olan İstanbul 2. İdare Mahkemesi kararı davacı tarafından temyiz edilmiş olmakla birlikte davadan feragat etmiş olması nedeniyle feragat hakkında bir karar verilmek üzere Danıştay Sekizinci Dairesince bozulduğu, dava konusu işleme dayanak alınan bu karar feragat nedeniyle ortadan kalkmış ise de, HUMK'nun 95. maddesi uyarınca feragatin kesin hükmün hukuki neticelerini meydana getirmesi karşısında, ortada işin esasına yönelik bir mahkeme kararının bulunmaması, işlemin iptal edilmemesi, geri alınmaması nedeniyle İstanbul 2. İdare Mahkemesinin davanın reddine ilişkin kararına konu olan "ruhsatın yeniden şirket adına düzenlenmesine ilişkin işlemin" ortadan kalktığından söz edilemeyeceği, hukuk aleminde varlığını koruduğu tartışmaz olan bu işlemin sonucu olarak tesis edilen dava konusu işlemde de hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle dava reddedilmiştir.

2)Davacı K. Yapı ve Maden San. ve Tic. A.Ş. tarafından, üçüncü kişilere devrinin önlenerek maden ruhsat hakkının adına tescil edilmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 17.6.2009 gün ve 42689 sayılı işlem ile söz konusu ruhsatın M.E.B.'e devrine ilişkin 14.7.2009 gün ve 403364 sayılı işlemin iptali istemiyle açılan davada; Danıştay Sekizinci Dairesinin bozma kararına uyulmak suretiyle İstanbul 5. İdare Mahkemesinin 29.12.2011 gün ve E:2011/1131, K:2011/2253 sayılı kararı ile; Maden Yasası ve Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliğinin birlikte değerlendirilmesinden, maden işletme ruhsatının iptaline ve tescile ilişkin hususların idarece verilecek kararlar sonucu oluştuğu, söz konusu işleme ilişkin olarak çıkacak uyuşmazlıkların idari yargı yerinde inceleneceği, Ticaret

Mahkemesince bu konuda karar verilemeyeceği, İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin iyi niyetli üçüncü kişi olarak hak iktisap eden M.E.B.'ün adına yapılan tescilin korunması gerektiği yolundaki kararının, ancak tazminat davasının dayanağı olacağı, maden işletme ruhsatının davacı şirket adına tesciline ilişkin 19.4.2007 tarihli işlemin Danıştay Sekizinci Dairesinin kararı ile hukuka uygun bulunduğundan, ruhsatın şirket adına tescil edilmesi gerektiğinden dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

Adli Yargı Yerinde:

Davacı Y.A.tarafından, maden işletme ruhsatının devrinin iptali istemiyle davalılar M.E.B. ve K. Yapı ve Maden San. ve Tic. A.Ş.'ne karşı açılan davada; İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin 31.10.2006 gün ve E:2002/1613, K:2006/633 sayılı kararı ile gerçek veya tüzel kişiler arasındaki mülkiyete ilişkin uyuşmazlıkların hukuki nitelikte olup adli yargıda çözümlenmesi gerektiği, İstanbul 3. Asliye Ticaret Mahkemesi kararının sadece genel kurul kararlarının iptaline ilişkin olup, şirket ile üçüncü şahıs arasındaki mülkiyet uyuşmazlığını çözer nitelikte olmadığı, iyi niyetle iktisap ettiğini ileri süren üçüncü şahsa karşı açılmış bulunan derdest dava varken idarenin nizalı şeyin mülkiyetini değiştirecek nitelikte işlem yapma yetkisinin bulunmadığı, davalı M.E.B.'ün iyi niyetle iktisap eden üçüncü şahıs olduğunun sabit olduğu, bu iktisap öncesinde yapılan ve geçersiz olduğu, anlaşılarak iptal edilen olağanüstü genel kurulda alınan kararların davalıya yapılan devir işlemini etkileyip etkilemeyeceğinin tartışma konusu olduğu, usulsüz işlemlerin ticaret sicilinde tescil ve ilan edildiği, davalının da buna dayanarak mülkiyet iktisap ettiği, ticaret sicilinde tescil ve ilan edilen hususların üçüncü şahıslar bakımından bağlayıcı olduğu, tescil ve ilan edilen bir hususun aksine iddialarla üçüncü şahısların haklarının ihlal edilmesinin mümkün olmadığı, iyi niyetli üçüncü şahıs olarak hak iktisap eden davalının adına oluşan tescilin korunması gerektiği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Yukarıda aktarılan Mahkeme kararları ve dava dosyalarının incelenmesinden, K. Yapı ve Maden San. ve Tic. A.Ş.'ne ait maden işletme ruhsatının şirketin olağanüstü genel kurulunda seçilen yönetim kurulu üyelerinden birinin verdiği vekaletname üzerine M.E.B.adına Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı işlemi ile devredildiği, şirketin eski yönetim kurulu üyelerinden birinin asliye ticaret mahkemelerinde açmış olduğu davalarda verilen kararlar uyarınca yine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca tesis edilen işlemler ile ruhsatın bu şirket ve şahıs arasında el değiştirdiği, bu doğrultuda tesis edilen ruhsatın iptali ve tesciline ilişkin işlemlere karşı ilgililerince idari yargıda da dava açılmış olduğu anlaşılmaktadır. Böylece, adli yargıda verilen kararlar uyarınca idarece tesis edilen işlemler idari yargıda açılan davaların konusunu teşkil etmektedir.

Bu hali ile hüküm uyuşmazlığı içerdiği belirtilen kararların konusunu idarece tesis edilmiş olan ruhsat iptali ve tesciline ilişkin işlemler oluşturmakta olup, bu kararlar ile sonuçta maden işletme ruhsat hakkının kime ait olduğu belirlenmiştir.

İdari yargıda açılan davalarda, maden işletme ruhsat hakkının şirkete ait olduğu sonucuna ulaşılmakta iken, İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesince verilen karar ile iyi niyetli üçüncü şahsın maden işletme ruhsat hakkının korunması gerektiği belirlenmiştir.

Bu açıklamalar karşısında, anılan kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız hale geldiğinin ve söz konusu idari ve adli yargı kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğunun kabulü gerekmektedir.

Anayasanın 138. maddesinde yargı kararlarının niteliğini belirleyen kural doğrultusunda, yargı kararlarının, resmi makamları olduğu gibi diğer yargı organlarını da bağlayıcı niteliği bulunduğu tartışmasızdır. Ortada kesinleşmiş bir yargı kararı varken bu kararın aksine bir yargı kararı verilmesi söz konusu kararın hukuki etki ve sonuçlarını geçersiz kılmak olacağından bu durumun hukuken kabul edilemez olduğu açıktır.

Bu durumda, maden işletme ruhsatına ilişkin mülkiyet hakkının kime ait olduğunu belirleyen İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin kesinleşmiş kararı, hem idare hem de bu karar sonrası ruhsat iptali ve tesciline ilişkin olarak tesis edilen işlemlere karşı açılan iptal davalarında idari yargı yerleri açısından bağlayıcı niteliktedir.

Bu nedenle, İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin kesinleşmiş kararının aksine sonuç yaratan idare mahkemesi kararlarında hukuki isabet bulunmadığı açıktır.

SONUÇ: 1- İstanbul 6. İdare Mahkemesinin 12.11.2010 gün ve E:2010/2271, K:2010/1874 sayılı ve İstanbul 5. İdare Mahkemesinin 29.12.2011 gün ve E:2011/1131, K:2011/2253 sayılı kararlan ile İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin 31.10.2006 gün ve E:2002/1613 ve K:2006/633 sayılı kararı arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğuna;

2- İstanbul 6. İdare Mahkemesi ve İstanbul 5. İdare Mahkemesi kararlarının kaldırılmasına,

3- İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesi kararının kabulüne;

Bu surette hüküm uyuşmazlığının giderilmesine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir." şeklindeki gerekçesi ile "hüküm uyuşmazlığı bulunduğuna; İstanbul 6. İdare Mahkemesi ve İstanbul 5. İdare Mahkemelerinin kararlarının kaldırılmasına; İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin kararının kabulüne" şeklinde yazılı düşünce vermiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI: İstanbul İli Çatalca İlçesi Ormanlı Köyü mevkiinde bulunan İR:2817 numaralı maden işletme ruhsatı, K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına kayıtlı iken, şirketin yaşadığı ekonomik zorluklar nedeniyle satılığa çıkarılması üzerine, davacı M.E.B. ile şirket yetkilileri arasında yapılan görüşmeler sonucunda taraflar arasında anlaşma sağlandığı ve davalı şirketin yönetim kurulunun 05/02/2002 tarihli ve 2002/34 sayılı kararı ile maden işletme ruhsatının ve işletme izninin davacıya devrine karar verildiği ve taraflar arasında ruhsat devri konusunda sözleşme imzalandığı, bu sözleşme Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün 26/02/2002 tarihli ve 2469 sayılı yazısı üzerine söz konusu maden sahası İstanbul Valiliği'nce davacıya devredildiği, Maden İşleri Genel Müdürlüğü nezdinde yapılan bu devirden önce devreden şirkete ait Ticaret Sicil Gazetesi, şirket karar defteri ve işlemin yetkili kişilerce yapıldığına dair diğer belgeler incelenerek ruhsatın devrine engel bir durumun olmadığının tespit edildiği, maden sahasını devralan davacının saha üzerinde gerekli yatırımları yaparak 16/05/2005 tarihine kadar kesintisiz olarak madeni işlettiği, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün 17/05/2005 tarihli ve 151136 sayılı yazısı ile davacı adına tescilli olan ruhsatın iptal edilerek K. A.Ş.'ye iade edildiğinin davacıya bildirildiği, davalı idarenin ruhsat iptaline ilişkin işleme dayanak olarak, şirket ortaklarından Y. A.'ın 19/12/2001

tarihinde yapılan olağanüstü genel kurulunun iptaline yönelik İstanbul 3. Ticaret Mahkemesinin 16/12/2004 tarih ve 2002/7 ve 2004/1359 sayılı kararının gösterildiği anlaşılmıştır.

İstanbul Asliye 3. Ticaret Mahkemesinin 2002/7 sayılı dosyasında, K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş aleyhine açılan dava ile 19/12/2001 tarihinde yapılan genel kurulun ve alınan kararların iptalinin istendiği ve anılan mahkemece yapılan yargılama sonucunda 16/12/2004 tarih ve 2002/7 Esas ve 2004/1359 Karar sayılı kararma, 19/12/2001 tarihinde yapılan genel kurulun ve alınan kararların iptaline karar verilmesi üzerine, devir işlemiyle davacı adına düzenlenen ruhsat iptal edilerek K. A.Ş.'ye iade edildiği, bu şekilde yapılan ruhsat devrinin iptali için İstanbul 7. Ticaret Mahkemesinde açılan davada ise Mahkemenin 31/10/2006 gün ve 2002/1613 Esas - 2006/633 Karar sayılı kararıyla, iyi niyetli üçüncü kişi olarak hak iktisap eden davacı M.E.B. adına yapılan tescilin korunması gerektiği düşüncesiyle davanın reddine karar verildiği, kararın temyiz edilmeksizin 14/12/2006 tarihinde kesinleştiği, bunun üzerine tekrar davacı adına tescil işleminin tesis edildiği görülmüştür.

Davacı tarafından, adına devredilen işletme ruhsatının iptaline ilişkin davalı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın işleminin iptali istemiyle adı geçen Bakanlığa ve davaya katılan K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ne karşı açılan davada, dava konusu işlemin iptali yönünde karar veren İstanbul 6. İdare Mahkemesi kararının Danıştay 8. Dairesi'nce bozulması üzerine, İstanbul 6. İdare Mahkemesince bozma kararına uyularak 12/11/2010 tarih ve 2010/2271 Esas -2010/1874 Karar sayılı karar ile davanın reddine karar verildiği ve bu kararın Danıştay 8. Dairesi'nin 04/12/2012 tarih ve 2011/1303 Esas - 2012/10051 Karar sayılı kararı ile onandığı, karar düzeltme talebinin de aynı Dairece reddedilerek kararın kesinleştiği anlaşılmıştır.

Yine, K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından maden ruhsat hakkının üçüncü kişilere devrinin engellenmesi ve adına tescil edilmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine dair işlemin ve davacı adına devrine ilişkin işlemin iptali istemiyle davalı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na ve davalı idare yanında davaya katılan davacıya karşı açılan davanın reddine ilişkin İstanbul 5. İdare Mahkemesinin kararının Danıştay 8. Dairesi tarafından bozulması üzerine, İstanbul 5. İdare Mahkemesi tarafından bozma kararına uyularak 29/12/2011 tarih ve 2011/1131 Esas - 2011/2253 sayılı kararı ile dava konusu işlemin iptaline hükmedilmiş, bu kararın Danıştay 8. Dairesi'nin 30/10/2013 tarih ve 2012/4425 Esas - 2013/7331 Karar sayılı kararı ile onandığı, karar düzeltme talebinin de aynı Dairece reddedilerek kararın kesinleştiği anlaşılmıştır.

Bu gelişmeler sonucunda, davacı M.E.B. vekilinin 20/01/2015 tarihli dilekçesi ile; İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin 31/10/2006 gün ve 2002/1613 Esas, 2006/633 Karar sayılı kararı ile İstanbul 6. İdare Mahkemesinin 12/11/2010 tarihli ve 2010/2271 Esas - 2010/1874 Karar sayılı kararı ve İstanbul 5. İdare Mahkemesinin 29/12/2011 tarihli ve 2011/1131 Esas - 2011/2253 Karar sayılı kararının birbiriyle çeliştiği ve kesinleşen kararlar yönünden hüküm uyuşmazlığının bulunduğundan bahisle; İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin 31/10/2006 gün ve 2002/1613 Esas, 2006/633 Karar sayılı kararının kabulüne, İstanbul 6. İdare Mahkemesinin 12/11/2010 tarihli ve 2010/2271 Esas - 2010/1874 Karar sayılı kararı ve İstanbul 5. İdare Mahkemesinin 29/12/2011 tarihli ve 2011/1131 Esas - 2011/2253 Karar sayılı kararının iptaline karar verilmesi suretiyle hüküm uyuşmazlığının giderilmesi talebinde bulunulmuştur.

MEVZUAT VE ESAS YÖNÜNDEN İNCELEME:

İdari ve adli yargı kararları arasında oluştuğu ileri sürülen hüküm uyuşmazlığının çözümü için; öncelikle hüküm uyuşmazlığının oluşup oluşmadığının belirlenmesi gerekmektedir.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 2592 sayılı Kanun ile değişik 24'üncü maddesinin birinci fıkrasında, "1 nci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir." hükmü yer almaktadır.

Anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için:

a-Uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisi tarafından verilmesi,

b-Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,

c-Her iki kararın da kesinleşmiş olması,

d-Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,

e-Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması,

Koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen kararların incelenmesinde; ortada, adli ve idari yargı yerlerince verilmiş ve yasa yollarına başvurularak şeklen kesinleşmiş; konusu, dava sebebi ve tarafları aynı olan kararların bulunduğu ve her üç kararda da davanın esasının hükme bağlanıp, yargı yollarının da tüketildiği anlaşılmıştır.

Somut olayda, idari yargı yerlerinde açılan davalarda maden işletme ruhsat hakkının K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ne ait olduğu sonucuna varıldığı halde; adli yargı merciinde iyi niyetli davacının maden ruhsat hakkının korunmasına yönelik karar verildiğinin anlaşılması karşısında, söz konusu kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin imkansız hale geldiği ve kararlar arasında hüküm uyuşmazlığının bulunduğunun kabul edilmesi gerekmektedir.

Hüküm uyuşmazlığına konu dosyaların incelenmesinde; Y.A.tarafından, maden işletme ruhsatının devrinin iptali istemiyle İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinde açılan davanın yapılan yargılaması sonucunda, Mahkemenin 31/10/2006 gün ve 2002/1613 Esas, 2006/633 Karar sayılı kararında; "gerçek ve tüzel kişiler arasındaki mülkiyete dair uyuşmazlıkların hukuki nitelik taşıması nedeniyle adli yargı mercilerinde görülmesinin gerektiği, İstanbul 3. Ticaret Mahkemesi kararının sadece genel kurul kararının iptaline yönelik olup, şirket ile üçüncü kişiler arasındaki mülkiyet ihtilaflarını çözmediğini, iyi niyetli olarak iktisap ettiğini ileri süren üçüncü kişiye karşı açılan derdest halde dava varken, idarenin nizalı şeyin mülkiyetini değiştirecek şekilde işlem yapma yetkisinin bulunmadığı, M.E.B.'ün iyi niyetle iktisap eden kişi olduğunun tartışmasız olduğu, bu iktisap öncesinde yapılan ve geçersizliği nedeniyle iptal edilen genel kurulda alınan

kararların davalıya devir işleminin geçerliliğini etkileyip etkilemeyeceği tartışmalı olmakla beraber, usulsüz işlemlerin ticaret sicilinde tescil ve ilan edildiği, davalının da buna dayanarak mülkiyet hakkını kazandığı, ticaret sicilinde tescil ve ilan edilen bir hususun üçüncü kişiler yönünden de bağlayıcı nitelik taşıdığı, iyi niyetli üçüncü kişi sıfatıyla hak iktisap eden davalının adına oluşan tescilin korunması gerektiği" yönündeki gerekçelerle, M.E.B. yönünden davanın reddine ve davalı şirket yönünden de davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği ve kararın kesinleştiği görülmektedir.

Davacı M.E.B. tarafından, adına devredilen maden işletme ruhsatının iptaline ilişkin davalı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın işleminin iptali istemiyle adı geçen Bakanlığa ve davaya katılan K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ne karşı açılan davada, dava konusu işlemin iptali yönünde karar veren İstanbul 6. İdare Mahkemesi kararının Danıştay 8. Dairesi'nce bozulması üzerine, İstanbul 6. İdare Mahkemesince bozma kararına uyularak 12/11/2010 tarih ve 2010/2271 Esas -2010/1874 Karar sayılı karar ile davanın reddine karar verildiği ve bu kararın onanarak kesinleştiği anlaşılmıştır.

Yine, K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından maden ruhsat hakkının üçüncü kişilere devrinin engellenmesi ve adına tescil edilmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine dair işlemin ve davacı adına devrine ilişkin işlemin iptali istemiyle davalı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na ve davalı idare yanında davaya katılan davacıya karşı açılan davanın reddine ilişkin İstanbul 5. İdare Mahkemesinin kararının Danıştay 8. Dairesi tarafından bozulması üzerine, İstanbul 5. İdare Mahkemesi tarafından bozma kararına uyularak 29/12/2011 tarih ve 2011/1131 Esas - 2011/2253 sayılı kararı ile dava konusu işlemin iptaline hükmedilmiş, kararın gerekçesinde "maden işletme ruhsatının iptaline ve tescile ilişkin hususların idarece verilecek kararlar sonucu oluştuğu, söz konusu işleme ilişkin olarak çıkacak uyuşmazlıkların idari yargı yerinde inceleneceği, ticaret mahkemesinde bu konuda karar verilemeyeceği, İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin M.E.B. adına hükmettiği tescilin korunması gerektiği yönündeki kararının, tazminat davasının dayanağını oluşturabileceği, ruhsatın şirket adına tescil edilmesi gerektiği" hususları vurgulanmış ve bu kararın da Danıştay 8. Dairesi'nin kararı ile onandığı, karar düzeltme talebinin de aynı Dairece reddedilerek kararın kesinleştiği anlaşılmıştır.

Yukarıdaki açıklamalar karşısında, K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ne ait maden işletme ruhsatının şirketin olağanüstü genel kurulunda seçilen yönetim kurulu üyelerinden birinin vekaletine dayanarak M.E.B. adına, davalı şirketin yönetim kurulunun kararı ile maden işletme ruhsatının ve işletme izninin davacıya devrine karar verildiği ve şirketin eski bir yöneticisinin ticaret mahkemelerinde açtığı davalarda, verilen ruhsatla ilgili farklı kararlar verildiği, bu kararların sonucuna göre de, idari yargıda başka davaların açıldığı, açılan idari yargıdaki bu davaların dayanağını ve konusunu ise adli yargıda verilen kararların oluşturduğu görülmektedir. Bu kapsamda, İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesince iyi niyetli olarak maden işletme ruhsatına hak kazanan M.E.B.'ün bu hakkının korunması yönünde karar verildiği halde, İstanbul 5. ve 6. İdare Mahkemelerinde görülen davalarda, ruhsat hakkının şirkete ait olduğu hükme bağlanmıştır.

Yargı kararlarının bağlayıcılığı konusunda hüküm getiren Anayasanın 138. maddesi dikkate alındığında, maden işletme ruhsatına ilişkin mülkiyet hakkının kime ait olduğunu belirleyen İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin kesinleşmiş kararı, gerek idari merciler, gerekse ruhsat iptali ve tesciline ilişkin işlemlere karşı açılan davalarda idari yargı yerleri açısından da bağlayıcı nitelik taşıdığından, İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin mülkiyet hakkına ilişkin kesinleşmiş nitelikteki kararının hilafına sonuç doğuran idare mahkemelerinin kararlarının isabetli olmadığı düşünülmektedir.

SONUÇ:

1) İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin 31/10/2006 gün ve 2002/1613 Esas, 2006/633 Karar sayılı kararı ile İstanbul 6. İdare Mahkemesinin 12/11/2010 tarihli ve 2010/2271 Esas - 2010/1874 Karar sayılı ve İstanbul 5. İdare Mahkemesinin 29/12/2011 tarihli ve 2011/1131 Esas - 2011/2253 Karar sayılı kararları arasında hüküm uyuşmazlığının bulunduğunun kabulüne,

2) İstanbul 6. İdare Mahkemesinin 12/11/2010 tarihli ve 2010/2271 Esas - 2010/1874 Karar sayılı ve İstanbul 5. İdare Mahkemesinin 29/12/2011 tarihli ve 2011/1131 Esas - 2011/2253 Karar sayılı kararlarının kaldırılmasına; İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin 31/10/2006 gün ve 2002/1613 Esas, 2006/633 Karar sayılı kararının benimsenmesine,

Karar verilmesi suretiyle hüküm uyuşmazlığının giderilmesinin mümkün olduğu düşünülmektedir." şeklinde yazılı düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Y. Ziyaattin CENİK, Süleyman Hilmi AYDIN, Birgül KURT, Mehmet AKBULUT ve Fikret ERES'in katılımlarıyla yapılan 15.2.2016 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un "Mahkemenin görevi" başlığını taşıyan 1. maddesinde, "Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir" denilmiş; 24. maddesinde (Değişik birinci fikra: 21/1/1982-2592/7 md.)ise,1 inci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığının kabul edileceği belirtilmiştir.

Anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için:

a)Uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisi tarafından verilmesi,

b)Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,

c)Her iki kararın da kesinleşmiş olması,

d)Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,

e)Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen adli yargı ve idari yargı kararlarının incelenmesinden; ortada adli (İstanbul Asliye 7.Ticaret Mahkemesinin 31.10.2006 gün, E.2002/1613, K.2006/633 sayılı kararı) yargı ve idari (İstanbul 6. İdare Mahkemesinin 12.11.2010 gün, E.2010/2271, K.2010/1874 sayılı ve İstanbul 5. İdare Mahkemesinin 29.12.2011 gün, E.2011/1131, K.2011/2253 sayılı kararları) yargı yerlerince verilmiş ve kesinleşmiş kararlar bulunduğu; davaların taraflarından M.E.B. ve K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret AŞ.nin aynı olduğu anlaşılmıştır.

Konu ve dava sebebinin aynı olup olmadığının incelenmesinden:

Dava dosyalarının incelenmesinden, K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret. AŞ.'ne ait maden işletme ruhsatının şirketin olağanüstü genel kurulunda seçilen yönetim kurulu üyelerinden birinin verdiği vekaletname üzerine M.E.B. adına Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı işlemi ile devredildiği, şirketin eski yönetim kurulu üyelerinden birinin asliye ticaret mahkemelerinde açmış olduğu davalarda verilen kararlar uyarınca yine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca tesis edilen işlemler ile ruhsatın bu şirket ve şahıs arasında el değiştirdiği, bu doğrultuda tesis edilen ruhsatın iptali ve tesciline ilişkin işlemlere karşı ilgililerince idari yargıda da dava açılmış olduğu anlaşılmaktadır. Böylece, adli yargıda verilen kararlar uyarınca idarece tesis edilen işlemler idari yargıda açılan davaların konusunu teşkil etmektedir.

Bu hali ile hüküm uyuşmazlığı içerdiği belirtilen kararların konusunu idarece tesis edilmiş olan ruhsat iptali ve tesciline ilişkin işlemler oluşturmakta olup, bu kararlar ile sonuçta maden işletme ruhsat hakkının kime ait olduğu belirlenmiştir.

Dava sebebi;

Olayda idari yargı yerlerinde açılan davaların ve adli yargı yerinde açılan davanın sebebi, maden işletme ruhsatının K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret. AŞ ile M.E.B. arasında el değiştirmesine neden olan ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca tesis edilen işlemler olup, hüküm uyuşmalığı talebinde bulunan M.E.B. hakkında adli ve idari yargı yerlerinde görülen ve çözülen davaların sebebi yani maddi vakıalar aynıdır.

Taraflardan en az birinin aynı olup olmadığı incelendiğinde;

Hüküm Uyuşmazlığının giderilmesini isteyen M.E.B., İstanbul 7.Asliye Ticaret Mahkemesinde görülen davada ‘’davalı” , İstanbul 6.İdare Mahkemesinde görülen davada ‘’davacı” , İstanbul 5.İdare Mahkemesinde görülen davada davalı yanında ‘’müdahil” olarak yer almış olup, dolayısıyla hüküm uyuşmazlığına konu edilen davalarda taraf sıfatı bulunmaktadır.

Dava konusuna gelince;

Adli yargıda görülen davada, davacı Y.A.tarafından, maden işletme ruhsatının devrinin iptali istemiyle davalılar M.E.B. ve K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret AŞ. aleyhine açılan davada, davalı K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret AŞ. aleyhindeki davanın takipsiz bırakıldığı ve 3 ay içinde yenilenmediği nedeniyle açılmamış sayılmasına, davalı M.E.B. aleyhindeki davanın ise yerinde görülmediğinden reddine karar verildiği, bu kararın temyiz edilmeden kesinleştiği anlaşılmıştır.

İdari yargıda görülen davalarda ise, hüküm uyuşmazlığı talebinde bulunan davacı M.E.B. tarafından, adına devredilen maden işletme ruhsatının iptaline ilişkin 19.4.2007 gün ve 401990 sayılı işlemin iptali istemiyle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına ve davalı idare yanında davaya katılan K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret AŞ.ye karşı açılan davada; dava konusu işlemin iptaline karar veren İstanbul 6. İdare Mahkemesi kararının Danıştay Sekizinci Dairece bozulması üzerine bozma kararına uyulmak suretiyle davanın reddine ilişkin olarak verilen İstanbul 6. İdare Mahkemesinin 12.11.2010 gün ve E:2010/2271, K:2010/1874 sayılı kararı; Danıştay Sekizinci Dairenin 4.12.2012 gün ve E:2011/1303, K:2012/10051 sayılı kararı ile onanarak kararın düzeltilmesi istemi de aynı Dairenin 20.11.2013 gün ve E:2013/9585, K:2013/8463 sayılı kararı ile reddedilerek kesinleşmiş olup, ayrıca yine idari yargıda davacı K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret AŞ. tarafından, üçüncü kişilere devrinin önlenerek maden ruhsat hakkının adına tescil edilmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 17.6.2009 gün ve 42689 sayılı işlem ile söz konusu ruhsatın M.E.B.'e devrine ilişkin 14.7.2009 gün ve 403364 sayılı işlemin iptali istemiyle davalı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına ve davalı idare yanında davaya katılan M.E.B.'e karşı açılan davanın reddine ilişkin İstanbul 5. İdare Mahkemesi kararının Danıştay Sekizinci Dairece bozulması üzerine bozma kararına uyularak dava konusu işlemin iptaline ilişkin olarak verilen İstanbul 5. İdare Mahkemesinin 29.12.2011 gün ve E:2011/1131, K:2011/2253 sayılı kararı; Danıştay Sekizinci Dairenin 30.10.2013 gün ve E:2012/4425, K:2013/7331 sayılı kararı ile onanarak, kararın düzeltilmesi istemi de aynı Dairenin 10.9.2014 gün ve E:2014/3597, K:2014/6195 sayılı kararı ile reddedilerek kesinleşmiştir.

Dolayısıyla, hüküm uyuşmazlığı olduğu iddia edilen kararların dava konularının da temelde maden işletme ruhsatının devrine dayanması bakımından aynı olduğu anlaşılmıştır.

Kararlardan işin esasının hükme bağlanmasının incelenmesinden;

Uyuşmazlığa konu olayda;

Davacı Y.A.tarafından, maden işletme ruhsatının devrinin iptali istemiyle davalılar M.E.B. ve K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret AŞ. aleyhine adli yargı yerinde açılan davada, davalı K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret AŞ. aleyhindeki davanın takipsiz bırakıldığı ve 3 ay içinde yenilenmediği nedeniyle açılmamış sayılmasına, davalı M.E.B. aleyhindeki davanın ise yerinde görülmediğinden reddine karar verildiği, bu kararın temyiz edilmeden kesinleştiği,

İdari yargıda görülen davalarda ise, hüküm uyuşmazlığı talebinde bulunan davacı M.E.B. tarafından, adına devredilen maden işletme ruhsatının iptaline ilişkin 19.4.2007 gün ve 401990 sayılı işlemin iptali istemiyle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına ve davalı idare yanında davaya katılan K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret AŞ.ye karşı açılan davada; dava konusu işlemin iptaline karar veren İstanbul 6. İdare Mahkemesi kararının Danıştay Sekizinci Dairece bozulması üzerine bozma kararına uyulmak suretiyle davanın reddine ilişkin olarak verilen İstanbul 6. İdare

Mahkemesinin 12.11.2010 gün ve E:2010/2271, K:2010/1874 sayılı kararı; Danıştay Sekizinci Dairenin 4.12.2012 gün ve E:2011/1303, K:2012/10051 sayılı kararı ile onanarak kararın düzeltilmesi istemi de aynı Dairenin 20.11.2013 gün ve E:2013/9585, K:2013/8463 sayılı kararı ile reddedilerek kesinleşmiş olup, ayrıca yine idari yargıda davacı K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret AŞ. tarafından, üçüncü kişilere devrinin önlenerek maden ruhsat hakkının adına tescil edilmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 17.6.2009 gün ve 42689 sayılı işlem ile söz konusu ruhsatın M.E.B.'e devrine ilişkin 14.7.2009 gün ve 403364 sayılı işlemin iptali istemiyle davalı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına ve davalı idare yanında davaya katılan M.E.B.'e karşı açılan davanın reddine ilişkin İstanbul 5. İdare Mahkemesi kararının Danıştay Sekizinci Dairece bozulması üzerine bozma kararına uyularak dava konusu işlemin iptaline ilişkin olarak verilen İstanbul 5. İdare Mahkemesinin 29.12.2011 gün ve E:2011/1131, K:2011/2253 sayılı kararı; Danıştay Sekizinci Dairenin 30.10.2013 gün ve E:2012/4425, K:2013/7331 sayılı kararı ile onanarak, kararın düzeltilmesi istemi de aynı Dairenin 10.9.2014 gün ve E:2014/3597, K:2014/6195 sayılı kararı ile reddedilerek kesinleşmiş olduğu anlaşılmış olmakla, bu bağlamda hüküm uyuşmazlığına konu edilen davalar hakkında esastan karar verildiği anlaşılmıştır.

Hüküm uyuşmazlığının kabul edilebilmesi için öngörülen bir diğer husus ise; kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunmasıdır.

Adli yargı yerinde yapılan yargılama sonucunda, Davacı Y.A.tarafından, maden işletme ruhsatının devrinin iptali istemiyle davalılar M.E.B. ve K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret AŞ. aleyhine açılan davada, davalı M.E.B. bakımından davanın yerinde görülmediğinden reddine karar verildiği,

İdari yargıda yapılan yargılamalar sonucunda ise, davacı M.E.B. tarafından, adına devredilen maden işletme ruhsatının iptaline ilişkin 19.4.2007 gün ve 401990 sayılı işlemin iptali istemiyle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına ve davalı idare yanında davaya katılan K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret AŞ.ye karşı açılan davanın reddine karar verildiği, ayrıca davacı K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret AŞ. tarafından, üçüncü kişilere devrinin önlenerek maden ruhsat hakkının adına tescil edilmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 17.6.2009 gün ve 42689 sayılı işlem ile, söz konusu ruhsatın M.E.B.'e devrine ilişkin 14.7.2009 gün ve 403364 sayılı işlemin iptali istemiyle davalı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına ve davalı idare yanında davaya katılan M.E.B.'e karşı açılan davanın ise kabulüne karar verilerek söz konusu işlemlerin iptaline karar verildiği, böylece; adli yargı yerinde verilen karar ile idari yargı yerinde verilen kararlar birlikte değerlendirildiğinde hüküm uyuşmazlığı talebinde bulunan M.E.B. bakımından hakkın yerine getirilmesinin olanaksız hale geldiği anlaşılmıştır.

Bu durumda, 2247 sayılı Yasa'nın 24. Maddesinde açıklandığı üzere; tarafları, konusu ve dava sebebi aynı olan ve kesinleşmiş kararlar arasında hüküm uyuşmazlığı doğduğu ve kararlar arasında çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız hale geldiği açıktır.

Belirtilen nedenlerle;

1) İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin 31.10.2006 gün, E.2002/1613, K.2006/633 sayılı kararı ile İstanbul 6. İdare Mahkemesinin 12.11.2010 gün, E.2010/2271, K.2010/1874 sayılı ve İstanbul 5. İdare Mahkemesinin 29.12.2011 gün, E. 2011/1131, K.2011/2253 sayılı kararları arasında hüküm uyuşmazlığının bulunduğuna,,

2- 2247 sayılı Yasanın 25. maddesi hükümleri uyarınca

a) İdari Yargılama Usulü Yasası gözetilerek Uyuşmazlık Mahkemesine yapılan başvuruya ait dilekçe ve eklerinin 30 gün içinde cevap verilmek üzere Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na, K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret AŞ.ye ve Y.A.'a bildirilmesi, verilen cevapların karşı tarafa tebliği suretiyle dosyanın tekemmülünün sağlanmasına,

b) Usulü işlemler tamamlandıktan ve esas hakkındaki rapor yazıldıktan sonra Başkanlıkça belirlenecek günde işin esasının görüşülmesine 15.2.2016 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KARAR VERİLMİŞTİR.

Bunun üzerine Uyuşmazlık Mahkemesine yapılan başvuruya ait dilekçe ve sözlü açıklama tarihi taraflara tebliğ edilmiştir.

Davalılardan Y.A.vekili tarafından dosyaya sunulan cevap dilekçesinde; Y.A.'ın vefat ettiği, dolayısıyla vekalet ilişkisinin de sona erdiği belirtilmiş; diğer davalılar K. Yapı A.Ş. ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile davacı M.E.B. vekillerinin ise dosyaya yeniden dilekçe sunmadıkları anlaşılmıştır.

II-ESASIN İNCELENMESİ:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Y. Ziyaattin CENİK, Süleyman Hilmi AYDIN, Turgay Tuncay VARLI, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 14.3.2016 günlü toplantısında:

Başvuru dilekçesi ve ekleri, uyuşmazlığa konu edilen kararlara ilişkin dava dosyaları, ilgili Başsavcıların düşünce yazıları, dayanılan Yasa ve Yönetmelik kuralları, taraflarca verilen dilekçe ve ekleri ile Raportör-Hakim Selim Şamil KAYNAK'ın hazırladığı rapor okunup incelendikten; 2247 sayılı Yasa'nın 25. maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak sözlü açıklama için önceden belirlenen 14.3.2016 gününde, istemde bulunan M.E.B. ile davalılardan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı vekili Hukuk Müşaviri Ş.A.'ın sözlü açıklamaları dinlendikten ve davalı K. Yapı A.Ş. vekilinin sözlü açıklamadan önce dosyaya intikal eden cevap dilekçesi de incelendikten sonra ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın yazılı düşünceleri doğrultusundaki açıklamaları alındıktan sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava dosyalarının incelenmesinden; İstanbul ili, Çatalca İlçesi, Ormanlı Köyü Mevkiinde bulunan İR 2817, sicil:3229 maden sahasının ve ruhsatının K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret AŞ.ye ait olduğu, şirketin olağan genel kurul toplantısında yönetim kurulu üyeliklerine 3 yıl süre ile Y. A., B.Ö. ve M.B.'ın seçildikleri, 19.12.2001 tarihli olağanüstü genel kurul toplantısında ise yönetim Kurulu üyeliklerine N.K., T.S., A.A.'ın 3 yıl süre ile seçildikleri, yönetim kurulu üyeliğine seçilen N.K.'ın C.D.'ye vermiş olduğu vekaletname ile şirketi M.E.B.'e 26.02.2002 günlü Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü işlemi ile devrettiği, davacı şirketin eski yönetim kurulu üyesi olan Y.A.'ın İstanbul 3. Asliye Ticaret Mahkemesi'nde 19.12.2001 günlü olağanüstü genel kurul toplantısının iptali

istemiyle açtığı davada; Mahkemenin 16.12.2004 gün, E:2002/7, K:2004/1359 sayılı kararı ile davanın kabulüne ve 19.12.2001 günlü olağanüstü genel kurul kararının geçersiz olması nedeni ile iptaline karar verildiği, bu arada davacı şirketin ortağı Y.A.'ın M.E.B. ye K. Yapı ye Maden Sanayi ve Ticaret AŞ. aleyhine Maden İşletme Ruhsatının M.E.B.'e devrinin iptali istemiyle İstanbul Asliye 7. Ticaret Mahkemesi'nde açtığı davada, Mahkemenin 14.12.2006 tarihinde kesinleşen 31.10.2006 gün, E.2002/1613, K.2006/633 sayılı kararı ile davalı M.E.B.'ün iyiniyetle iktisap eden üçüncü şahıs olduğu sabit olduğuna göre, bu iktisap öncesi yapılan ve geçersiz olduğu anlaşılarak iptal edilen olağanüstü genel kurulda alınan kararların, davalıya yapılan devir işlemini etkileyip etkilemeyeceğinin tartışma konusu olduğu, ancak tüm bu usulsüz işlemlerin ticaret sicilinde tescil ve ilan edildiği, davalının da buna dayanarak mülkiyet iktisap ettiği, ticaret sicilinde ilan edilen hususların üçüncü şahıslar bakımından bağlayıcı olduğu ve iyi niyetli üçüncü şahıs olarak hak iktisap eden davalı M.E.B. aleyhine açılan davanın haksız olduğu ve davalı aleyhine oluşan tescilin korunması gerektiği belirtilerek M.E.B. aleyhindeki davanın reddine karar verildiği, bu arada İstanbul 3. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 16.12.2004 gün, E:2002/7, K:2004/1359 sayılı kararına istinaden Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün 17.05.2005 gün, 151136 sayılı yazısı ile M.E.B. adına tescil edilen ruhsatın iptal edilerek K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret AŞ. adına tescil edildiği hususu M.E.B.'e bildirilmiştir. Bu işleme istinaden M.E.B., maden ruhsatının İstanbul 3. Asliye Ticaret Mahkemesi kararı gereğince K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret AŞ. adına tesciline 17.05.2005 gün, 151136 sayılı işleme karşı İstanbul 2. İdare Mahkemesine iptal davası açmış olup, İstanbul 2. İdare Mahkemesince 13.02.2007 gün, E.2005/1879, K.2007/387 sayılı kararı ile; ruhsatın devrine esas devir iradesinin temelini oluşturan şirket olağanüstü genel kurulu kararlarının İstanbul 3. Asliye Ticaret Mahkemesinin E:2002/7, K:2004/1359 sayılı kararı ile iptal edildiğinden ve bu karar kesinleştiğinden maddi ve hukuki koşullara göre uygulanabilir nitelikte olan yargı kararının aynen ve gecikmeksizin uygulamaktan başka seçeneği bulunmayan idare tarafından uygulanmasına yönelik olan dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığından bahisle davanın reddine karar verilmiş olup, bu karar davacı M.E.B. tarafından temyiz edilmiştir. Söz konusu karar henüz kesinleşmemişken, dava konusu ruhsatın İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin 31.10.2006 tarih ve E:2002/l613, k:2006/633 sayılı kararı esas alınarak tekrar M.E.B. adına tescil edildiği, bu tescil işleminin iptali istemiyle ise davacı şirket tarafından İstanbul 1.İdare Mahkemesine açılan davada, mahkemenin 29.06.2007 gün E.2007/309, K.2007/l 675 sayılı kararı ile, dava konusu hukuki uyuşmazlığın nedenini teşkil eden IR 2817 sayılı maden sahasının işletme ruhsatının İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 13.02.2007 gün, E.2005/1879, K.2007/387 sayılı kararı doğrultusunda M.E.B. adına yapılan maden siciline tescilinin iptal edilerek 13.04.2007 günlü işlemle davacı şirket adına sicile tecil edildiği anlaşıldığından ortada yürütülmesi gereken bir işlem kalmadığı gerekçesiyle karar verilmesine yer olmadığına karar verildiği,

İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 13.02.2007 gün ve E:2005/1879, K:2007/387 sayılı kararı doğrultusunda söz konusu ruhsatın 16.04.2007 tarihli işlemle davacı şirket adına tescil edildiğine ilişkin 19.04.2007 gün, 401990 sayılı yazının M.E.B.'e tebliğ edilmesi üzerine, söz konusu tescil işleminin iptali istemiyle M.E.B. tarafından İstanbul 6. idare Mahkemesinin 2007/817 esas sayılı dosyasında dava açıldığı, bu arada M.E.B. tarafından temyiz edilen İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 13.02.2007 gün ve E:2005/1879, K:2007/387 sayılı kararının temyiz aşamasında M.E.B. tarafından davadan feragat edilmesi sebebiyle Danıştay 8. Dairesinin 07.11.2007 gün E:2007/3161, K:2007/5820 sayılı kararı ile feragat istemi göz önüne alınarak yeniden bir karar verilmesi gerektiği gerekçesiyle bozulması üzerine, İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 26.03.2009 gün E:2009/507, K:2009/554 sayılı kararı ile feragat nedeniyle karar verilmesine yer olmadığın karar verildiği,

İstanbul 6. İdare Mahkemesinde görülen davada, 29.12.2008 gün ve E:2007/817, K:2008/2199 sayılı kararında; idarelere mahkeme kararının uygulanması yönünde bir takdir hakkı tanınmadığı açık olmakla birlikte mahkeme kararı uyarınca tesis edilen işlemin dayanağı Mahkeme kararının temyiz incelemesi sonucunda bozulmuş olması karşısında yasal dayanağı kalmayan dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varıldığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verildiği, bu karara karşı yapılan temyiz başvurusu üzerine Danıştay 8.Dairesi 24.11.2009 gün ve E:2009/5074, K:2009/6940 sayılı ilamı ile özetle hükmün onanmasına karar vermiş olup, bu karara karşı yapılan karar düzeltme istemi üzerine Danıştay 8.Dairesi 13.07.2010 gün ve E:2010/3122, K:2010/4198 sayılı ilamı ile özetle; ''…Olayda, dava konusu işleme dayanak alınan İstanbul 2.İdare Mahkemesinin 13.02.2007 tarih ve K.2007/387 sayılı kararının feragat nedeniyle ortadan kalkması ve 2577 sayılı Yasanın 31.maddesi ile yollamada bulunulan HUMK.nun 95.maddesi uyarınca feragatin kesin hükmün hukuki neticelerini meydana getirmesi karşısında, belirtilen hukuki durum uyarınca ortada işin esasına yönelik bir mahkeme kararının bulunmaması, işlemin iptal edilmemesi, geri alınmaması nedeniyle İstanbul 2.İdare Mahkemesinin 13.02.2007 tarih ve K.2007/387 sayılı davanın reddine ilişkin kararına konu olan K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin uhdesinde iken M.E.B.'e devredilen İR:2817 sayılı maden ruhsatının devir işleminin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca iptal edilerek, ruhsatın yeniden K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş adına tesciline ilişkin 17.5.2004 günlü ve 151136 sayılı işlemin ortadan kalktığından söz edilemeyeceği tartışmasızdır.

Bu durumda, hukuk alemindeki varlığını koruduğu tartışmasız olan ruhsatın yeniden K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret AŞ. adına tesciline ilişkin işlemin sonucu olarak İR:2817 sayılı maden işletme ruhsatının K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret AŞ. adına tescil edildiğine, ruhsat ile iznin kullanılan ve kullanılmayan tüm sevk fişlerinin ve diğer belgelerin verilmesi gerektiğine ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Bu durumda, davanın reddedilmesi gerekirken, aksi yönde verilen Mahkeme kararında yasal isabet görülmemiştir...'' demek suretiyle İstanbul 6. İdare Mahkemesi kararının bozulmasına karar vermiştir.

İstanbul 6. İdare Mahkemesi Danıştay'ın bozma ilamına uyduktan sonra 12.11.2010 gün ve E:2010/2271, K:2010/1874 sayılı kararı ile özetle; davanın reddine karar vermiş, bu karara karşı yapılan temyiz başvurusu üzerine Danıştay 8. Dairesi 04.12.2012 gün ve E:2011/1303, K:2012/10051 sayılı ilamı ile özetle; kararın onanmasına karar vermiş, yapılan karar düzeltme istemi üzerine Danıştay 8.Daire 20.11.2013 gün, E:2013/9585, K:2013/8463 sayılı ilamı ile, karar düzeltme isteminin reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

Ayrıca, K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret AŞ. tarafından, İstanbul İli, Çatalca ilçesi dahilinde bulunan Sicil. 3229 (İR:2817) sayılı maden sahasının üçüncü kişilere devrinin önlenerek söz konusu alana ilişkin maden ruhsat hakkının adına tescil edilmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin 17.06.2009 tarih ve 402689 sayılı işlem ile 14.07.2009 tarih ve 403364 sayılı işlemin iptali istemiyle İstanbul 5. İdare Mahkemesinde dava açılmış olup, İstanbul 5. İdare Mahkemesi: 24.12.2009 gün ve E:2009/1266, K:2009/2115 sayılı kararı ile özetle; ''…davacı şirket adına maden işletme ruhsatının devrini sağlayan İstanbul Asliye 3. Ticaret Mahkemesi kararı, sadece 19.12.2001 tarihli olağanüstü genel kurul kararının iptaline yönelik bir karar olup, dava konusu maden sahası ile ilgili mülkiyet uyuşmazlığını çözer nitelikte bir karar olmadığı gibi; davacı şirketin ortağı Y. A.'ın M.E.B. ve K. Yapı ve Maden Sanayi. ve Ticaret AŞ. aleyhine "Maden İşletme Ruhsatının Devrinin İptali" istemiyle İstanbul Asliye 7. Ticaret Mahkemesi'nde açtığı davada, Mahkemenin 14.12.2006 tarihinde kesinleşen 31.10.2006 tarih, E:2002/1613, K:2006/633 sayılı kararında mahkemece mülkiyete dair uyuşmazlık kesin olarak karara bağlanmış olup, söz konusu kararda iyi niyetli üçüncü şahıs olarak hak iktisap eden M.E.B. aleyhine açılan davanın reddine karar verildiği anlaşıldığından, bakılan davanın reddi gerektiği sonucuna varılmıştır.'' demek suretiyle davanın reddine karar vermiş, bu karara karşı yapılan temyiz başvurusu üzerine, Danıştay 8. Daire 13.07.2010 gün ve E:2010/681, K:2010/4199 sayılı ilamı ile özetle; ''…söz konusu işleme ilişkin olarak çıkacak uyuşmazlıkların idari yargı yerinde inceleneceği, Ticaret Mahkemesince bu konuda karar verilemeyeceği, İstanbul 7.Ticaret Mahkemesi'nin 31.10.2006 tarih ve E:2002/1613 K:2006/633 sayılı kararı ile iyi niyetli üçüncü kişi olarak iktisap eden davacı M.E.B. adına yapılan tescilin korunması gerektiği yolundaki kararının ancak tazminat davasının dayanağı olacağı açıktır.

Bu durumda, davaya konu İR:2817 sayılı maden işletme ruhsatının K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına tescil edildiğine, ruhsat ve iznin kullanılan ve kullanılmayan tüm sevk fişlerinin ve diğer belgelerin verilmesi gerektiğine ilişkin" Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün 19.04.2007 gün ve 12673 sayılı işlemi Dairemizin 13.07.2010 gün ve E:2010/3122, K:2010/4198 sayılı kararı ile hukuka uygun bulunduğundan, sahanın K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına tescil edilmesi gerekeceği de tabiidir.

O itibarla, anılan sahanın üçüncü kişilere devrinin önlenerek söz konusu alana ilişkin maden ruhsat hakkının K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına tescil edilmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün dava konusu işleminde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.'' demek suretiyle kararın bozulmasına karar vermiş, bu karara karşı karar düzeltme talebinde bulunulması üzerine Danıştay 8. Daire 15.03.2011 gün ve E:2010/9532, K:2011/1595 sayılı ilamı özetle; karar düzeltme isteminin reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

İstanbul 5. İdare Mahkemesi Danıştay'ın bozma ilamına uyduktan sonra 29.12.2011 gün ve E:2011/1131, K:2011/2253 sayılı kararı ile özetle; davanın kabulüne karar vererek, davaya konu işlemlerin iptaline hükmetmiş olup, bu karara karşı yapılan temyiz başvurusu üzerine Danıştay 8. Daire 30.10.2013 gün ve E:2012/4425, K:2013/7331 sayılı ilamı ile özetle; kararın onanmasına karar vermiş, davalı vekilince yapılan karar düzeltme istemi üzerine Danıştay 8.Dairesi 10.09.2014 gün ve E:2014/3597, K:2014/6195 sayılı ilamı ile özetle; karar düzeltme isteminin reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

Olaya ilişkin mevzuat incelendiğinde;

5177 sayılı Kanunla değişik 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 1.maddesinde, "Bu Kanun madenlerin aranması, işletilmesi, üzerinde hak sahibi olunması ve terk edilmesi ile ilgili esas ve usulleri düzenler." kuralına yer verilmiş,

Hakların bölünmezliği, devir ve intikali başlıklı 5.maddesinde; ''Madenler üzerinde tesis olunan ilk müracaat (takaddüm),(…), arama ruhsatnamesi, buluculuk, (…) ve işletme ruhsatı haklarının hiç birisi hisselere bölünemez. Her biri bir bütün halinde muameleye tabi tutulur.

(Değişik fikra: 4/2/2015-6592/3 md.) Maden ruhsatları ve buluculuk hakkı devredilebilir. Devir yapılmadan önce arama ve işletme ruhsatlarının devredildiği tarihteki ruhsat bedelinin iki katı tutarında devir bedeli alınır. Devir Bakanlık onayı ile gerçekleşir.

Durum maden siciline şerh edilir. Devir muamelesi maden siciline şerh edilmesi ile tamam olur.

Maden hak ve vecibeleri miras yolu ile intikal eder. Bu hak ve vecibeler, bütün mirasçıların vekaletini havi bir vekaletname ile 6 ncı maddede belirtilen niteliklere sahip mirasçılardan birine veya üçüncü bir şahsa devredilir. Mirasçıların ittifak edememeleri halinde mirasçılardan birinin müracaatı ile mahkeme mirasçılardan bu hakkın en ehil olana tahsisine veya bu da mümkün olmazsa ruhsatın satılmasına karar verir. Mahkeme bu hususu basit muhakeme usulü ile halleder. Eğer dava söz konusu değil ise 6 ay içerisinde intikal işlemleri tamamlanmayan ruhsatlar feshedilir. (Mülga son cümle: 4/2/2015-6592/3 md.)

(Ek fikra:4/2/2015-6592/3 md.) Devir ve intikal işlemlerine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Madenler üzerindeki hakların devir ve intikali bu Kanun ve yönetmelikte gösterilen hükümlerin tatbikini geciktirmez.'' hükmü yer almış,

İşletme ruhsatı ve madenin işletilmesi başlıklı 24.maddesinde işletme ruhsatı ve madenin işletilmesinde uygulanacak kurallar belirlenmiş, 27.maddesinde de işletme izninin devredilemeyeceği, işletme ruhsatının bir bütün olarak ve Yönetmelikte belirtilecek esaslar çerçevesinde devredilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliğin "Devir" başlıklı 70. Maddesinde; 'Maden ruhsatları ve sertifikaları talep halinde, hukuki bir sakınca bulunmadığı taktirde, Kanunun 6 ncı maddesindeki maden haklarını kullanma ile ilgili şartları taşıyan gerçek veya tüzel kişilere Genel Müdürlükçe devir edilebilir. Buluculuk hakkı sahibi, bu hakkını ruhsat ile birlikte devir edebilir.

Devir işlemleri yapılacak ruhsatların yıllık harçları ile Devlet hakkının eksiksiz ödenmiş olması ve devredildiği tarihe kadar geçen süre için satış bilgi formu ile işletme faaliyeti bilgi formunun verilmesi zorunludur.

Ruhsatı veya sertifikayı devir alacak kişinin; devir alacağı ruhsata ait Kanundan doğan bütün hak ve vecibelerini, ruhsata uygulanmış yaptırımlar ile yükümlülükleri kabul ettiğini; ruhsat sahibinin de ruhsatını bütün hak ve vecibeleri ile

devir etmek isteğini belirten Ek Form-15'deki örnek dilekçe ile Genel Müdürlüğe müracaat etmeleri gerekir.

Devir alan kişinin, ruhsat ile ilgili uygulanmış teminat iratları esas alınarak hesaplanacak güncel teminat üzerinden ruhsat teminatını ve ruhsatın yıllık harcı kadar devir harcını yatırması zorunludur. Devir sonrası devredenin teminatı iade edilir.'' kuralına yer verilmiştir.

Öte yandan, Mülga 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ''Umumi Heyet'' başlıklı Dördüncü Kısmında yer alan Toplantıya İştirak Hakkına ilişkin düzenlemenin yer aldığı 360.maddesinde;

''Pay sahipleri; organların tayini, hesapların tasdik ve kazancın dağıtılması gibi şirket işlerine mütaallik haklarını umumi heyet toplantılarında kullanırlar.

Rey hakkını haiz olan pay sahibi, umumi heyet toplantılarında bu hakkını bizzat kullanabileceği gibi pay sahibi olan veya esas mukavelede hilafına hüküm bulunmadıkça, pay sahibi olmayan üçüncü bir şahıs vasıtasıyla de kullanabilir.

Nama yazılı hisse senetleri için temsil salahiyetinin yazı ile verilmesi şarttır. Hamile yazılı bir hisse senedinin zilyedi bulunduğunu ispat eden kimse şirkete karşı rey hakkını kullanmaya salahiyetlidir. Bunu ispat maksadıyla hamile yazılı hisse senetlerinin sahipleri rey haklarını umumi heyette kullanabilmek için hisse senetlerini veya bunlara mutasarrıf olduklarını gösteren vesikaları toplantı gününden bir hafta önce şirkete tevdie mecburdurlar. Hamile yazılı hisse senetleri rehin veya tevdi edilmiş yahut ariyet olarak başka bir kimseye bırakılmış olduğu takdirde malik ve zilyed arasındaki münasebetlerde rey hakkının kullanılması bakımından aşağıdaki hükümler caridir:

1. Rey hakkı malike aittir;

2. Temsil salahiyeti ayrı bir senete yazılmış olmak şartıyla, temsile salahiyetli zilyed malik yerine ve onun menfaatine olarak rey hakkını kullanmaya salahiyetli sayılır.

Üzerinde intifa hakkı bulunan bir hisse senedinden doğan rey hakkı, intifa hakkı sahibi tarafından kullanılır. Şu kadar ki; intifa hakkı sahibi, menfaatlerini hakkaniyete uygun bir şekilde göz önünde tutarak hareket etmemiş olmasından dolayı malike karşı mesuldür.'' hükmü,

''Suiistimal'' başlıklı 361.maddesinde ise; ''Rey hakkına mütedair tahditlerden birini tesirsiz bırakmak maksadıyla hisse senetlerinin, umumi heyette rey hakkını kullanmak üzere başkasına verilmesi caiz değildir.

Pay sahiplerinden her biri; hakkı olmayan kimselerin umumi heyet toplantısına iştirak etmelerine karşı idare heyeti nezdinde itiraz edebileceği gibi itirazını umumi heyet zaptına da yazdırabilir.

Umumi heyet toplantısına iştirake salahiyeti olmayan kimseler bir karara iştirak etmiş bulunuyorlarsa pay sahiplerinin her hangi birisi önceden itiraz etmemiş olsa bile, bu kararın iptalini mahkemeden isteyebilir. Şu kadar ki; davalı şirket bu iştirakin karara müessir olmadığını ispat ederse talep reddolunur.'' hükmü yer almakta olup, İstanbul Asliye 3.Ticaret Mahkemesinde görülen davada, K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret AŞ.nin 19.12.2001 günlü Olağanüstü Genel Kurulunda alınan kararların iptali toplantının bu madde hükmüne aykırı olduğu gerekçesine dayandırılmıştır.

Ayrıca, Kanunun ''Aleniyet'' başlıklı 37.maddesinde; ''Tescil muamelesinin dayandığı dilekçe, beyanname ve bütün senet ve vesikalar ve ilanları havi gazeteler,üzerlerine sicil defterinin tarih ve numaraları yazılmak suretiyle saklanır.

Herkes ticaret sicilinin münderecatını ve dairede saklanan bütün senet ve vesikaları tetkik edebileceği gibi bunların tasdikli suretlerini de isteyebilir. Bir hususun sicilde kayıtlı olup olmadığına dair tasdikname dahi istenebilir.

İlana tabi tescil ve kayıtlar, kanun veya nizamnamede aksine bir hüküm bulunmadıkça aynen ilan olunur.

İlan, hükümet merkezinde bütün Türkiye'ye ait sicil kayıtlarını ilana mahsus gazete ile yapılır.'' hükmü yer almakta olup, iptaline karar verilen olağanüstü genel kurul kararları da dosya kapsamında örnekleri yer alan Ticaret Sicil Gazetelerinde ilam edilmiştir.

Kanunun, ''Tescilin üçüncü şahıslara tesiri'' başlıklı 38.maddesinde; ''Ticaret sicili kayıtları, nerede bulunurlarsa bulunsunlar, üçüncü şahıslar hakkında, kaydın gazete ile ilan edildiği;ilanın tamamı aynı nüshada yayınlanmamış ise, son kısmının yayınlandığı günü takibeden iş gününden itibaren hüküm ifade eder. Bu günler, kaydın ilanı tarihinden itibaren işlemeye başlayacak olan müddetlere de başlangıç olur.

Bir hususun tescil ile beraber derhal üçüncü şahıslar hakkında hüküm ifade edeceğine veya müddetlerin derhal işleyeceğine dair hususi hükümler mahfuzdur.'' hükmü,

''Sicile itimat'' başlıklı 39.maddesinde; ''Üçüncü şahısların, yukarıki madde gereğince kendilerine karşı hüküm ifade etmeye başlayan kayıtları bilmediklerine mütaallik iddiaları dinlenmez.

Tescili lazım geldiği halde tescil edilmemiş veya tescil edilip de ilanı gerekirken ilan edilmemiş olan bir husus ancak bunu bildikleri ispat edilmek şartıyla, üçüncü şahıslara karşı dermeyan edilebilir.'' hükmü yer almaktadır. Buradan hareketle ticaret sicilinde tescil ve ilan edilen hususların üçüncü şahıslar bakımından bağlayıcı olduğu, üçüncü şahsın bunu bilmediğini ileri süremeyeceği gibi, tescil ve ilan edilen bir hususun aksine iddialarla üçüncü şahısların haklarının ihlal edilmesinin de mümkün olmayacağı, yani üçüncü şahısların tescile itimat ederek edindikleri hakların korunması gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır.

Anonim Şirketin Genel Kurul Kararlarının iptalinin tesirine ilişkin düzenlemenin yer aldığı 383.maddede; ''Kararın iptaline dair ilam, katileştikten sonra bütün pay sahipleri hakkında hüküm ifade eder. İdare meclisi bu ilanın bir suretini derhal ticaret siciline kaydettirmeye mecburdur.'' hükmü yer almakta olup, hüküm uyuşmazlığına konu olayda, maden işletme ruhsatının M.E.B.'e devri ve bu devrin ticaret sicil gazetesinde ilanının, 19.12.2001 günlü Olağanüstü Genel Kurulda alınan kararların iptali istemiyle açılan davada İstanbul Asliye 3. Ticaret Mahkemesince verilen ve kesinleşen 16.12.2004 gün, E.2002/7, K.2004/1359 sayılı kararından önce olduğunda tereddüt bulunmamaktadır.

Olaya ilişkin irdelenmesi gereken bir düğer konu, maden işletme ruhsatının M.E.B.'e devrinin iptali istemiyle açılmış olup, hüküm uyuşmazlığına konu edilen İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin 31.10.2006 gün ve E:2002/1613, K:2006/633 sayılı dosyasının görevli yargı yolunda görülüp görülmediği hususudur.

Burada davaya konu edilen devir işleminin safahatını irdelemek gerekmektedir. Şöyle ki; K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret AŞ.nin 19.12.2001 günlü olağanüstü genel kurul toplantısı ile yönetim kurulu üyeliğine N.K., T.S.,

A.A. seçilmiş ve bu husus 28.12.2001 günlü Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanarak ilan edilmiştir. Bu aşamadan sonra yönetim kurulu üyeleri 5.2.2002 günlü toplantıda, K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş.ne ait olan İstanbul İli, Çatalca İlçesi Ormanlı Köyünde bulunan Sicil. 3229 (İR:2817) sayılı maden işletme ruhsatı ve işletme izninin M.E.B.'e devrine karar verilmiş, devir işlemlerinin yapılması için şirketi temsil için 07.2.2002 günlü vekaletname ile N.K. yetkilendirilmiştir. Sonrasında, N.K. ile M.E.B. arasında maden ruhsatının devrine ilişkin 20.2.2002 günlü satış sözleşmesinin akdedildiği, bu sözleşmeye istinaden Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün 26.2.2002 ruhsat devir işlemi ile bahse konu ruhsatın M.E.B.'e devredildiği, hüküm uyuşmazlığına konu edilen İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesi dosyasındaki davanın konusunun neticeten bu devir işlemi olduğu anlaşılmıştır.

Bu dava dosyası incelendiğinde; davacının devir işleminin iptalini dava ederken gösterdiği gerekçe, devir işlemine sebebiyet veren olağanüstü genel kurul toplantısının usulsüz olduğu ve bu usulsüz toplantı sonucunda oluşturulan yeni yönetim kurulunun işlemlerinin de geçersiz olduğuna ilişkindir. Bu işlemlere bakıldığında ise işlemlerin tamamının yukarda yazılı mülga 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri esas alınarak yapıldığı, bu Kanunun uygulanmasından kaynaklanan uyuşmazlıkların ise adli yargı yerinde görülmesi gerektiği tartışmasızdır. Her ne kadar ruhsatın devri işlemini gerçekleştiren organ (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü) idari bir birim olsa da, yapılan işlemin özü itibariyle, bir özel hukuk tüzel kişisi olan K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile yine bir özel hukuk kişisi olan M.E.B. arasındaki, ruhsat satış sözleşmesine ilişkin olması ve bu işlemin Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre yapılıyor olması itibariyle özel hukuk alanında sonuç doğurduğu ve böylece adli yargının konusuna girdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Yeri gelmişken işaret etmek gerekir ki; maden işletme ruhsatı verilmesi/iptali/bir başkasına tescil işlemleri gerçekte tek taraflı tesis edildiklerinden ''idari işlem'' mahiyetini taşıyor olup, bir Anonim Şirketin sahip olduğu maden haklarının bir başkasına devrine dair muamele ise Türk Ticaret Kanunu (TTK) kapsamına girmektedir. Maden işletme ruhsatı ile ilgili işlemin hukuki sebebi ise TTK ya göre yapılan devir olduğuna ve bu devir TTK hükümlerine göre yapılacağına göre ve İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesi bu devrin hukuka uygun olduğuna hükmettiğine göre; idari yargı yerinde artık bu hukuki sebebin tartışma konusu yapılabilmesine hukuken imkan yoktur. Maden İşleri Genel Müdürlüğünün, bu karar yerine, İdare Mahkemesi kararlarına göre değişen işlemler tesis etmesi doğru olmadığı gibi; İdare Mahkemelerinin bu lazimeye riayet etmeyerek hüküm tesis etmeleri de isabetli ve doğru değildir.

İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin 31.10.2006 gün ve E:2002/1613, K:2006/633 sayılı kararı irdelendiğinde; M.E.B.'ün iyi niyetle iktisap eden üçüncü kişi olduğu kabulünden hareketle, bu iktisap öncesinde yapılan ve geçersiz olduğu anlaşılarak iptal edilen olağanüstü genel kurulda alınan kararların neticeten ticaret sicilinde tescil ve ilan edildiği, iktisap eden kişinin de buna güvenerek iktisap ettiği ve böylece tescilin korunması gerektiği belirtilmiştir.

Öte yandan, Y.A.tarafından açılan ve 19.12.2001 günlü Olağanüstü Genel Kurulda alınan kararların iptali ile sonuçlanan İstanbul Asliye 3. Ticaret Mahkemesince verilen ve kesinleşen 16.12.2004 gün, E.2002/7, K.2004/1359 sayılı kabul kararına ilişkin olarak verilen tavzih talebine ilişkin kararda da, iptal kararının sadece olağanüstü genel kurulda alınan kararları kapsadığı, maden ruhsatı ile ilgili bir istem ve dava bulunmadığından iptal kararının maden ruhsatının devrinin iptalini kapsamadığının belirtildiği anlaşılmıştır.

Yukarıda yapılan tüm açıklamalar, işaret edilen mevzuat hükümleri, adli ve idari yargı kararları birlikte değerlendirildiğinde; K. Yapı ve Maden Sanayi ve Ticaret AŞ.'ne ait maden işletme ruhsatını iktisap eden M.E.B.'ün söz konusu iktisabı, her ne kadar İstanbul Asliye 3. Ticaret Mahkemesince verilen ve kesinleşen 16.12.2004 gün, E.2002/7, K.2004/1359 sayılı karar ile iptal edilen 19.12.2001 günlü Olağanüstü Genel Kurulda alınan kararlara ve bu kararların sonucunda vuku bulan satış sözleşmesine dayanıyor ise de, neticeten bu olağanüstü genel kurul kararlarının ilgili ticaret sicil gazetesinde yayımlandığı ve böylece mülga 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 37.maddesi kapsamında aleniyet kazandığı, M.E.B.'ün davaya konu edilen iktisabının da bu bağlamda aynı kanunun 39.maddesi kapsamında söz konusu sicile itimat ederek gerçekleştiğinin kabulü ile, M.E.B.'ün iyi niyetle iktisap eden üçüncü şahıs olduğu ve maden haklarının anılan şahsa devri konusunda adli yargı yerince verilen kararın hukuki isabet taşıdığı sonucuna ulaşılmış, bu iktisap öncesinde yapılan ve geçersiz olduğu anlaşılarak iptal edilen olağanüstü genel kurulda alınan kararların ise, yapılan devir işlemini etkilemeyeceği, dolayısıyla iyi niyetli olarak hak iktisap eden M.E.B. lehine oluşan tescilin korunması gerektiği kanaatine varılmıştır. Zira, sonradan iptaline karar verilen işlemler, devirden önce ticaret sicilinde tescil ve ilan edilmiştir. Davalı da buna dayanarak mülkiyet iktisap etmiştir. Şu halde, mevcut hüküm uyuşmazlığında adli yargı yerince verilen bu kararın esas alınması gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle;

Belirtilen yargı yerleri arasındaki hüküm uyuşmazlığının giderilmesini teminen;

a) İstanbul 6. İdare Mahkemesi'nin 12.11.2010 gün, E:2010/2271, K:2010/1874 sayılı kararı ve

İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nin 29.12.2011 gün, E:2011/1131, K:2011/2253 sayılı kararının kaldırılmasına,

b) İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin 31.10.2006 gün ve E:2002/1613, K:2006/633 sayılı kararının benimsenmesine ve mevcut hüküm uyuşmazlığının bu şekilde giderilmesine karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç: Açıklanan nedenlerle;

a) İstanbul 6. İdare Mahkemesi'nin 12.11.2010 gün, E:2010/2271, K:2010/1874 sayılı kararı ve İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nin 29.12.2011 gün, E:2011/1131, K:2011/2253 sayılı kararının KALDIRILMASINA,

b) İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesinin 31.10.2006 gün ve E:2002/1613, K:2006/633 sayılı kararının BENİMSENMESİNE,

Bu suretle HÜKÜM UYUŞMAZLIĞININ GİDERİLMESİNE, 14.3.2016 gününde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Ali	Y. Ziyaattin	Süleyman Hilmi
ÖZGÜLDÜR	ÇOLAK	CENİK	AYDIN

Üye	Üye	Üye
Turgay Tuncay	Mehmet	Yüksel
VARLI	AKBULUT	DOĞAN